AMERIKANSKI SLOVENEC

Katoliški list za slovenske delavce v Ameriki in glasilo Družbe sv. Družine.

ŠTEVILKA 10. JOLIET, ILLINOIS, 28. DECEMBRA 1916 LETNIK XXVI

Nemčija imenovala mirovne pogoje.

Berlin popustil in hoče razmere, kakor so bile pred vojno, razen na Balkanu.

HOČE MIROVNO KONFERENCO.

Predsednik Wilson pričakuje sedaj še odgovora zaveznikov.

Washington, D. C., 26. dec. — Predsedniku stoji nocoj nasproti vprašanje, ali naj sprejme predlog nemških centralnih vlasti in naslovi na vse vojskujoče se poziv, prirediti konferenco v svrho razpravljanja mirovnih pogojev. Tako tolmačijo tukaj neuradno besedilo nemškega odgovora na takozvano mirovno noto g. Wilsona. G. Wilson in državni tajnik Lansing čakata na uradno besedilo nemškega odgovora, ki je bil že izročen ameriškemu poslaniku v Berlinu, a še ne brzojavljen v Washington. Dotedaj nočeta izraziti svojega mnenja, kakor je v takih slučajih običajno.

Diplomatsko šahanje.

V svoji mirovni noti je predsednik, kakor znano, predlagal vojskujočim se vlastem izmenjavo mirovnih pogojev. Izrečno je poudarjal, da mu je vseeno, na kak način je mogoče doseči ta cilj, a da bi se čutil srečnega, biti pri tem na uslugo ali celo sprožiti stvar. V neposredni zvezi s tem opozarja nemška vlada na to, da bi bilo pri konferenci za tako izmenjavo mirovnih pogojev dovolj priložnosti. In predsedniku ostane sedaj prepuščeno, odločiti o tem, ali naj res sproži stvar in predlaga sklicanje konference.

Odvisno od zaveznikov.

Ni verjetno, da g. Wilson kaj ukrene, predno zavezniki ne odgovorijo na njegovo noto. Če ne bodo proti taki konferenci, potem bi bila tudi naloga predsednikova znatno olajšana. Če pa g. Wilson skliče konferenco samo vsled nemškega predloga, potem ga bosta Anglija in Francija napadali, češ da poskuša Nemčijo podpirati.

Njegovi razlogi.

Taki obtožbi se želi predsednik na vsak način izogniti, ker v resnici ni njegova namera, pomagati Nemčiji. Svojo mirovno noto je odposlal nekoliko po pritisku javnega mnenja v Združenih Državah, nekoliko vsled želje, igrati ulogo tudi le pri možnosti za dokončanje vojne v bližnji bodočnosti. Če se predsednik prepriča, da hočejo zavezniki vojno nadaljevati, bode opustil celo zadevo, kakor mislijo v vladnih krogih, obenem pa lahko stal pred javnostjo kot mož, ki je v neugodnih okoliščinah poskušal svoje najboljše.

Zavezniški nazori.

V zavezniških diplomatskih krogih zastopajo čudni nazor, da je nemški odgovor "zopet zaprl mirovna vrata". Kažejo na to, da "se nemški zavezniki niti niso izrekli pripravljene, zapustiti osvojeno ozemlje", in da je zaveznikom nemogoče, privoliti v konferenco, dokler ne vedo, kaj misli Nemčija storiti pravzaprav. S tem nazorom nevtralni diplomati ne soglašajo. Na stališču stoje marveč, da se mora odgovornost za nadaljevanje vojne naprtiti zaveznikom, če nočejo sprejeti predloga za konferenco.

Nemčija želi odgovora.

Berlin (brezžično v Sayville), 26. dec. — Nemčija in njene zaveznice — Avstro-Ogrska, Bolgarija in Turčija — so odgovorile danes na noto predsednika Wilsona, v kateri ta prosi vojskujoče se narode, imenovati cilje in svrhe, za katerih dosego se bojujejo. Centralne vlasti predlagajo, takoj sklicati konferenco delegatov vseh vojskujočih se narodov v kakem nevtralnem mestu.

Odgovor se glasi:

"Velikodušni predlog predsednika Wilsona, ustvariti temelj za uresničenje želje po trajnem miru, je cesarska vlada pretehtala v istem prijaznem duhu, v katerem je bil stavljen. Predsednik kaže na to, kar mu leži na srcu in pušča izbero poti odprto.

"Cesarska vlada smatra takojšnjo izmeno mnenj za najprimernejše sredstvo, priti do zaželenega zaključka.

"Zato prosi v zmislu predloga z dne 2. decembra v svrho pričetka mirovnih pogajanj, učiniti takojšnji sestanek delegatov vojskujočih se narodov k mirovni konferenci.

"Cesarska vlada je potem mnenja, da se veliko delo zabranitve nadaljnjih vojn lahko začne takoj po dokončanju sedanje borbe.

"Cesarska vlada bi, če pride ta čas, iz celega srca delovala stran ob strani z Združenimi Državami za uresničenje tiste mirovne misli."

Nemški mirovni pogoji.

Washington, D. C., 27. dec. — Nemčija je pripravljena, ponuditi zelo zlajšane mirovne pogoje, po nocoj v tukajšnjih vladnih krogih prejetem obvestilu.

Predsednika Wilsona je tozadevno obvestil g. Gerard, ameriški poslanik za Nemčijo, ki se je posvetoval z nemškim cesarjem včeraj.

Glavna olajšava v zadnjih nemških mirovnih pogojih je opustitev predloga za ustanovitev Poljske in Litvanske kot neodvisnih kraljevin in predlog za plačanje belgijske odškodnine, poravnane po zavezniških odškodninah.

Washington, D. C., 27. dec. — Sledeči so zlajšani pogoji, ki jih je baje Nemčija predložila predsedniku Wilsonu kot temelj mirovnega dogovora:

Zapustitev in obnova Belgije; Nemčija plača odškodnino za poškodbe, prizadete osebam in lastnini, na temelju, da je bil sovražni naval na Belgijo vojaška potreba.

Zapustitev francoskega ozemlja.

Zapustitev ruskega ozemlja pod pogojem, da Rusija plača Nemčiji odškodnino za poškodbe, prizadete osebam in lastnini ob sovražnem navalu na Vzhodno Prusijo.

Razpolaganje z Rumunijo, Srbijo in Črno goro po pogojih, zadovoljivih za Avstrijo, Bolgarijo in Turčijo.

Povrnitev Nemčiji vseh kolonij v Afriki, Kiau-Čava in pacifiških otokov ter plačanje odškodnine po zaveznikih za poškodbe, tamkaj prizadete osebam in lastnini.

ALI POLJAKI ZOPET DOBIJO SVOJEGA KRALJA?

Nedavna poročila, da sta Nemčija in Avstrija proglasili Varšavo in Lublin za Poljsko kraljestvo ter Poljakom zopet zagotovili pravico do neodvisne lastne vlade, so vzbudila veliko zanimanje po vsem svetu. Zdaj pa prihaja vest, da je med najnovejšimi nemškimi mirovnimi pogoji tudi eden, ki govori o "zapustitvi ruskega ozemlja" pod pogojem, da Rusija plača Nemčiji odškodnino za poškodbe, napravljene po ruskem navalu na Vzhodno Prusijo. Kaj je Nemčija pustila Poljake na cedilu? — Na slikah je videti: 1, pogled na Lodz, obrtno središče Ruske Poljske, osvojeno po Nemcih; 2, avstrijski nadvojvoda Karel Štefan, ki je bil pred kratkim omenjen kot morebitni kralj neodvisne Poljske; 3, častniki poljske legije v avstro-nemški armadi; 4, vhod do katedrale in samostana v Czenstochowi na Ruskem Poljskem.

Mackensen zmagal v petdnevni bitki.

Osvojil rumunsko mesto Rimnik-Sarat, napreduje v Dobrudži in ujel do 9,000 Rusov.

Z DRUGIH FRONT MALO NOVIC.

Avstrijska zmaga na morju. Na Krasu samo streljanje s topovi.

Rim, 25. dec. — Na trentinski fronti so bili samo topniški boji. Naše baterije so razkropile delajoče skupine blizu Pasubia in zgornjega Astica. Na julijski fronti je gosta megla zabranjevala topniške boje in omejila delavnost na razgledovanje.

Na Krasu se je pripetilo nekaj spopadov med patrolami. Zvečer je sovražnik obstreljeval Tržič (primorski) in Točko 144 z veliko silnostjo, a je moral utihniti vsled našega topniškega streljanja.

Samo topniški boji.

Dunaj, 26. dec. — Topniško streljanje je bilo zdajpazdaj živahnejše na Kraški planoti.

Rim, 26. dec. — Ob celi fronti so bili boji s prestanki vsled nekoliko slabega vremena.

Na Krasu, južno od Montefala (?), smo uravnali naše linije z nenadnim sunkom na daljavo 300 metrov. V neki dolini, ki smo jo zasedli, smo našli 150 zabojev topniškega streliva, ki jih je opustil sovražnik.

Avstrijska zmaga na morju.

Berlin, 26. dec. — Dve patrolni ladji zavezniški sta bili pogreznjeni in 4 druge zavezniške vojne ladje so bile poškodovane v pomorski bitki v Otrantskem prelivu, poroča danes avstro-ogrsko admiralstvo. Naznanilo se glasi:

"V noči od 22. na 23. decembra so 4 avstro-ogrski rušivci v Otrantskem prelivu napadli in tekom boja pogreznili dve oboroženi sovražni patrolni ladji. Na njihovem povratku jim je poskušalo najmanj 6 sovražnih rušivcev večjega tonskega obsega in večje hitrosti (vrste Idomita) zapreti pot. En sovražen rušivec je bil zažgan in trije drugi so bili poškodovani. Sovražno brodovje, v katerem se je nahajala neka ladja posebne velikosti in neznane vrste, je bilo pognano v beg.

"Eden naših rušivcev je bil dvakrat zadet na dimniku. Eden izmed posadke je bil usmrčen in 3 so bili ranjeni."

Makedonska fronta.

London, 25. dec. — V soboto smo napadli sovražno postojanko severozapadno od Seresa, na fronti ob Strumi. Naši zrakoplovi so uspešno bombardirali postajo Ksanti in sovražen transport tamkaj. En sovražen zrakoplov je bil razdejan in drugi zbit po naših aeroplanih.

Na dojranski fronti smo uspešno napadli okope sovražnikove glavne linije med Dojranskim jezerom in Doldzelijem ter prizadeli resno škodo in razdejali več topovskih podstavkov.

Nobenih važnih dogodkov.

Berlin, 26. dec. — Uspešne patrolne sunke je podjela bolgarska pehota severozapadno od Bitolja. V krivini reke Černe je bilo topniško streljanje razne silnosti.

Pariz, 26. dec. — Ničesar ni poročati razen topniških bojev, ki se nadaljujejo v krivini Černe in v okraju Bitolja.

Rumunska fronta.

Berlin, 25. dec. — Fronta nadvojvode Jožefa: Blizu Cimbroslavaka so naše patrole, ki obvladujejo prednje ozemlje, odbile več ruskih oddelkov.

Severno od Sosmeoce, v Ojtuški dolini, je naše streljanje odbilo Ruse, ki so dvakrat napadli.

Armadna skupina feldmaršala von Mackensena: V Veliki Valahiji se vrše novi spopadi. Naša dobruška armada je osvojila Isakčo in sedaj napada mostišče pri Mačinu.

5,500 ujetnikov.

Berlin (brezžično v Sayville), 26. dec. — V Rumuniji so centralni zavezniki ujeli 5,500 mož, poroča veliki glavni stan. Naznanilo se glasi:

"Fronta nadvojvode Jožefa: Pri Ludovskem vrhu v Karpatih je prišlo do hudih topniških bojev. V Neagrovski dolini, južno od Dorne Vatre, je bil napad po nekem ruskem oddelku odbit.

"Fronta generala von Mackensena: Tekom bojev v Veliki Valahiji, ob razrastku gorovja južno od Rimnika Sarata, smo ujeli med zadnjimi dnevi 5,500 mož.

"Včeraj so nemški oddelki, ki so že ponovno pokazali svojo hrabrost, podprti po avstrijskih bataljonih z bajonetom naskočili trdovratno branjeno vas Filipešti ob železnici iz mesta Buzeu v Brailo ter močno utrjene ruske postojanke strelskih jarkov ob obeh straneh železnice."

Velika nemška zmaga.

London, 27. dec. — Ljuta borba, ki je besnela pet dni ob južni moldavski meji, se je končala danes z nemško zmago. Deveta armada je prodrla skozi ruske linije na fronti desetih milj in osvojila važno mesto Rimnik Sarat.

Med tem je donavska armada zlomila sovražnikov odpor ob cesti Buzeu-Braila in zavzela več močno utrjenih vasi jugozapadno od Braile.

Trdovratna odpornost ruskih čet jih je stala skoro 9,000 ujetnikov med prvimi dnevi. Nemci so uplenili tudi 27 strojnih pušek.

V gozdnatih Karpatih, severno od reke Uzul, so ruski oddelki podjeli več uspešnih sunkov, prepodili sovražnika iz nekega stražišča in uplenili dva okopna možnarja v megli.

Ruska fronta.

Berlin, 25. dec. — Fronta bavarskega princa Leopolda: Avstro-ogrske predaje straže so odbile več ruskih napadov blizu Lysleca, jugozapadno od Stanislavova (Galicija).

Petrograd, 25. dec. — Ob reki Bystrici so naši skauti uspešno razgledovali v okraju Stary Lisic ter ujeli število mož in uplenili nekaj pušek in ročnih granat.

V gozdnatih Karpatih in ob moldavski meji, severno od Uzulske doline, je sovražnik s ponovnimi napadi po topniški pripravi poskušal zopet osvojiti višine, ki smo jih zasedli včeraj. Vsi sovražni napadi so se izjalovili, s težkimi izgubami za sovražnika. Tekom dne smo ujeli osem častnikov in 218 mož ter uplenili dva topa in en okopni možnar.

Samo topniški boji.

Petrograd, 26. dec. — Sovražnik bombardira s silnim topniškim streljanjem vasi Planjak, Manjuv in Gukalovce. Južno od Brzezanov namerja sovražnik svoje streljanje ob višinah, ki smo jih zasedli vzhodno od vasi Lipnicadolna in Svistelniki.

Berlin, 26. dec. — Fronta princa Leopolda: Ob dolnjem Stohodu je bilo rusko topništvo delavnejše nego navadno. Severozapadno od Lutska so nemški oddelki napadli s posledkom, da smo ujeli šestnajst mož.

Francoska fronta.

Berlin, 25. dec. — Topniški dvoboj začasne silnosti je bil v odseku Wyschaete. Delavnost ostalih armad ni bila posebno živahna. Noč je bila v ponajveč odsekih pokojna.

Pariz, 25. dec. — Dan je bil primeroma pokojen ob celi fronti.

Samo topniški boji.

Pariz, 26. dec. — Obojestranski topništvi sta bili zelo delavni v odsekih Belloy-en-Santers in Forquescourt. Povsod drugod je bilo streljanje s topovi v prestankih. Naši zrakoplovci so bili zelo delavni.

Berlin, 26. dec. — V nekaterih odsekih ypreške fronte, na obeh straneh kanala La Bassee in zapadno od Lensa je bila topniška delavnost živahnejša. Sunki po močnih britanskih patrolah so bili ponovno odbiti.

Uvoz nagizdnega blaga prepovedan.

Dunaj, 23. dec., čez London, 24. dec. — Zakon, ki prepoveduje uvoz v Avstro-Ogrsko vseh potratnih izdelkov in pridelkov, je zadobil veljavo danes. Imenik obsega južno sadje, šampanjec, čokolado, drage tkanine, kakor svilnata in polsvilnata oblačila, kožuhovino, igrače, dragotine, godala in dišave.

Namen zakona je, zabraniti izhod denarja v inozemstvo in povzročiti izboljšane menjalne razmere.

Potniki v Avstro-Ogrsko so posvarjeni, naj ne nosijo dragotin, ki se zaplenijo ob meji.

Slovenske žrtve.

Poročali smo med drobižem iz slovenskih listov o nesreči, ki se je pripetila v nekem rudniku v državi Kansas. O tem prinaša Glasilo K. S. K. J. sledeče natančnejše poročilo:

V Stone City, Kans., se je pripetila dne 13. t. m. ob četrt na 1 uro popoldne v rovu št. 9, last Mayer Coal Co. velika plinova razstrelba, ki je zahtevala 20 žrtev in sicer 8 Slovencev, 8 Angležev, 2 Italijana in 2 Francoza. Imena slovenskih žrtev so sledeča: Pavel Komac, oženjen; 35 l. star, doma iz Soče, Primorsko. Rudolf Trelc, oženjen; 42 l. star iz Zagorja ob Savi. Frank Jerina, oženjen; 39 l. star iz Logatca Notranjsko. Matija Rott, 49 l. star, in njegov sin Karol, star 17 let, doma iz Rožne doline na Koroškem. John Lavretič, udovec; 49 l. star iz Trbovelj, Štajersko. Mihael Oresk, oženjen, 24. l. star iz Prosivka št. 2 P. Vransko. Anton Krošel, samec, 19. l. iz Tarij, okr. Brežice. Razen Anton Krošelna in Karol Rotta so bili vsi zavarovani pri raznih podpornih Jednotah in sicer: Pavel Komac spadal k dr. sv. Barbare, Forest City, Pa; Rudolf Trelc in Frank Jerina spadala k J. S. K. J.; Math Rott spadal k S. S. P. Z.; John Lavretič spadal k S. N. P. J. in S. D. P. Z.; Mihael Oresk spadal k S. N. P. J.

Schleyer naslednik Krobatinov.

Berlin, 25. dec. (Brezžična brzojavka Agenture za prekmorske novice v Sayville.) — Po neki dunajski brzojavki na "Vossische Zeitung" bo avstro-ogrski državni vojni minister general von Krobatin nadomeščen po feldmaršallajtnantu von Schleyer.

Slovenec izvoljen županom.

Ely, Minn. — Pri mestnih volitvah dne 19. dec. je bil izvoljen elyškim županom Slovenec George L. Brozich, ki je dobil 429 glasov, a njegov tekmec Weinzierl pa 185.

G. Brozich je bil večletni gl. tajnik J. S. K. J., z novim letom pa prevzame urad blagajnika iste.

Jolietske novice.

— Gg. Nick Vranichar in Pavao Travica bosta z novim letom otvorila nov salun v novem poslopju g. Johna Moen avenue.

— Pogreb rojaka Jakoba Ancel se je vršil včeraj (četrtek) dopoldne, s črno sv. mašo v slovenski cerkvi.

Atlas — zastonj!

Ročni atlas ali barvane zemljevide vseh držav in dežel celega sveta, obsegajoč 40 strani 7x5 palcev velikosti, pošljemo na zahtevo zastonj vsakemu naročniku "Amer. Slovenca", če pošlje celoletno naročnino dva ($2) dolarja.

Ta ročni atlas je velezanimiv, zlasti v teh burnih časih. V njem je 32 barvanih zemljevidov, vsa mesta na svetu, katera imajo nad 100,000 prebivalcev, ter vse države in vse dežele na svetu, velikosti ameriških držav in držav celega sveta, kakor tudi število njih prebivalcev.

Pošljite naročnino $2.00) takoj in omenite, da Vam naj pošljemo ročni atlas. **Uprava "Amer. Slov."**

DENAR V STARO DOMOVINO

pošljemo skozi najzanesljivejše bančne zavode. Tam izplača denar c. kr. pošta.

Pošljemo tudi brzojavnim potom kolikorkoli kdo želi poslati, od najmanjše (5 kron) vsote do tisočev kron. Brezžično-brzojavne pošiljatve dospejo naravnost v Avstrijo in se izplačajo v 5. do 10. dneh. Vse tozadevne izvirne pobotnice bomo prejeli, ko bo pošta zopet poslovala.

Vsaka beseda pri naslovu za brzojav stane 65c, polegtega se računa tudi za številke, namreč: 200 kron sta dve besedi posebej. Tako stane brzojav, ki bi bil za: Uredništvu Slovenca, Ljubljana, Kranjsko, Avstrija, 200 kron, — kar obsega 7 besed po 65c, je $4.55.

Za tisoče kron stane brzojav istotoliko, kot za samih 5 kron. Poleg spodaj navedenih cen se mora poslati še za brzojav, kolikor pride od besed in številk. Danes pošljemo:

10 K za...$1.50	100 K za...$ 14.00
25 K za...$3.75	1000 K za...$139.00
50 K za...$7.25	5000 K za...$690.00

Vsako pošiljatev garantiramo.

AMERIKANSKI SLOVENEC
bančni oddelek,
1006 N. Chicago St. JOLIET, ILL.

IZ SLOVENSKIH NASELBIN.

Joliet, Ill., 27. dec. — Srečno novo leto voščimo našim cenjenim naročnikom in sotrudnikom tudi na tem mestu z željo in prošnjo, da nam ostanejo zvesti in da nam z osebnim priporočilom pridobe prav mnogo novih naročnikov. Poklonite svojim sorodnikom in prijateljem trajno darilo: naročite jim Amerikanskega Slovenca! Čim več naročnikov in čitateljev, tem večji bo vpliv našega lista. V novem letu vsi na novo delo za Amerikanskega Slovenca! V tem zmislu Vam vsem voščimo: Srečno in zdravo novo leto!

Spominjajmo se danes pa tudi naših dragih v stari domovini in jim voščimo vsi, da bi skoraj učakali častен mir in največjo srečo! Želimo domovini, da bi junaštvo njenih sinov združilo ves slovenski narod ob Adriji in mu rodilo najlepšo bodočnost! Ameriški Slovenci jim voščimo najsrečnejše novo leto!

— K prvi spovedi in sv. obhajilu so bili pripuščeni za Božič sledeči učenci in učenke naše župnijske šole sv. Jožefa: Mildred Prašnikar, Joseph Kocjančič, Joseph Želko, Sophia Smolič, Anton Dornik, Mike Drnovšek, Elizabeth Živetz, John Ažman, Josephine Horvat, John Mauser, Mary Mauser, Helen Pasdertz, Anton Škof, Florence Benedik, Anna Lobas, Christine Fanče, Frank Zoran, Johanna Papež.

— Hrvat peš okoli sveta, sedaj v Jolietu. G. Josip Franjo Mikulec, doma iz Stubice na Hrvaškem, se je podal dne 31. dec. 1901 na peš-potovanje okoli sveta in je dospel zadnjo soboto v Joliet. Petnajst let je že na potovanju in je prehodil nad 200,000 milj. Obiskal je skoro vse vladarje sveta in vse dežele. Iz Zagreba je pred petnajstimi leti odkorakal najprej v južno Evropo in potem vzhodno v Azijo in Avstralijo in Ameriko. Obiskal je Novo Zelandijo, Tasmanijo, Filipinske otoke ter posetil kitajskega predsednika, japonskega grofa Togo in barona Sato, mandžurskega podkralja itd. Prehodil je Singapor, Bengalsko in Indijo. Potem je prehodil Južno Ameriko in prišel v Združene Države. Tu se je podal najprej v Washington, D. C., kjer so ga predstavili predsedniku Wilsonu. Potem je potoval peš od mesta do mesta dalje, dokler ni prišel v soboto v Joliet. Obiskal je tudi Springfield, Ill., kjer so ga Slovenci in Hrvatje navdušeno sprejeli. O vsem tem je napisano v veliki knjigi, ki jo g. Mikulec nosi s seboj. Do dne 31. dec. 1920 mora biti zopet v Zagrebu, da dobi potem 50,000 kron nagrade od Hrvatske Matice, ki ga je baje poslala na potovanje. G. Mikulec bo potem opisal svoje peš-potovanje okoli sveta. G. Mikulec je član Hrvatskega Sokola v Zagrebu. O svojem potovanju bo predaval v Sternovi dvorani v ponedeljek na Novega leta večer ob polosmih. Vabljeni so vsi Hrvati in Slovenci. Vstopnina prosta.

— Vsled padca umrl. Rojak Jakob Ancel, v 65. letu starosti, neoženjen, član dr. sv. Cirila in Metoda št. 8 K. S. K. J., je stanoval pri g. M. Wardjanu, 903 N. Scott street. Zadnjo soboto zvečer je šel iz svoje sobe doli po stopnicah, pa je s četrte ali pete od spodaj tako nesrečno padel, da je z glavo priletel ob steno v ozki veži in si razbil lobanjo. Nezavestnega so prepeljali v bolnišnico sv. Jožefa k operaciji in nezavesten je ostal do svoje smrti, ki je nastopila včeraj (torek) nekako ob dveh popoldne. Njegovo truplo leži danes na mrtvaškem odru v hiši njegove sestre vdove ge. Katherine Potsch, 412 Pleasant street. Kdaj bo pogreb, še nismo mogli izvedeti, ko to pišemo. Pokojni Jakob Ancel je bil rojen v Semiču na Belokranjskem, kjer je bil več let cerkovnik. V Ameriko je prišel pred kakimi tridesetimi leti in bival skoro ves čas v Jolietu. Naj počiva v miru! Njegovim sorodnikom naše sožalje. Njegov polbrat je bil župnik v Komendi na Kranjskem in je umrl lani.

— Rojak Frank Peskar, 1407 N. Broadway, se je v ponedeljek zvečer domov grede po ledenem klancu izpoddrsnil in je tako nesrečno padel, da je zadel s čelom ob kamen in si razbil kost. V bolnišnici sv. Jožefa so ga včeraj (torek) operirali in je upati, da kmalu okreva.

— V jeklarni usmrčen. Josip Klicar, rodom Hrvat, 35 let star, zaposlen kot "pipe-fitter" v tovarni Illinois Steel-družbe, je bil na mestu usmrčen kmalu po deveti uri v petek zvečer, ko ga je zadel vlačilni škripec (crane) na glavo. Klicar je hitro šel pod škripcem in ni videl, da se ta spušča navzdol in baš nanj. Bil je mrtev, ko so škripec dvignili z njegovega trupla. Prepeljali so ga domov, 329 N. Bluff street. Zapušča ženo in tri otročiče. Pogreb se je vršil včeraj dopoldne, s črno sv. mašo v hrvatski cerkvi. Pokopan je na hrvatskem pokopališču. N. p. v m.!

— Prva pobožična zabava. Društvo sv. Antona Pad. št. 87 K. S. K. J. bo imelo prvo pobožično zabavo s plesom v Sternovi dvorani dne 30. dec. zvečer, t. j. v soboto, ki bo zadnja tega leta. Preskrbljeno bo z vsem. Dvorana bo sijajno okrašena. Igrala bo izvrstna godba. Vstopnina za vse Slovence in Slovane prosta.

— Ples na Silvestrov večer. Mladeniško zabavno društvo "Slovenec" priredi drugi družabni sestanek s plesom v dvorani K. S. K. J. dne 31. dec. ali na Silvestrov večer. Začetek ob poldevetih. Vstopnina 50c za par, 25c za posamezno damo.

— Banket na Silvestrov večer. Dne 31. dec. ali na Silvestrov večer, t. j. v nedeljo, priredi Hrvatsko pjevačko družtvo "Gorska Villa" v Jolietu v hrvatski šolski dvorani, 906 N. Broadway, svoj prvi letni banket. Vstopnica stane samo $1 (en dolar). Po izvrstni večerji, med katero bodo svirali tamburaši, se prično izvajati štev. točke sporeda. Stoloravnatelj bo g. F. Kauzlarič. Petje bo vodil g. George Malovrh. Otvoritveni govor bo imel predsednik Anton Delač. Sledila bo pesem F. S. Vilharjeva "Slovenac i Hrvat". Potem bo tamburaško društvo "Zvjezda" zasviralo M. pl. Farkaševo "Oj Hrvati, oj junaci". Potem bo Zora Spolarich igrala na piano "Vjenac hrvatskih pjesama". Nato se bo vrstilo tamburanje, igranje na piano in krasno petje. Med drugimi se bodo pele še naslednje pesmi: "Bog i Hrvati", "Večernja Pjesma", "U boj" itd. Tamburaši bodo svirali med drugim tudi Farkaševo "Sokolsko koračnico" in Jenkovo "Naprej".

— Na Novega leta večer, t. j. v ponedeljek, bo v Sternovi dvorani imel predavanje (lecture) g. Josip Franjo Mikulec, ki potuje peš okoli sveta. Pridite poslušat!

—Dne 7. jan. bode prva slovenska gledališka predstava v tej sezoni. Slov. izobr. in podp. društvo "Triglav" priredi namreč, kakor smo že poročali, lepo žaloigro v treh dejanjih "Mati", ki jo je spisal znani slovenski pisatelj Ksaver Meško, župnik na Koroškem. Predstavljali bodo igro popoldne in zvečer. Nastopili bodo izvrstni igralci. Vstopnice po 75, 50 in 25c. Več prihodnji teden.

— Nov slovenski salun. G. John Horvath, gostilničar pod h. št. 805 N. Chicago st. že več let, odpre na Novega leta dan svoj salun v novem A. Golobitshevem poslopju na vogalu Chicago & Jackson Sts. V njegovi novi gostilni bo na Novega leta dan gostom na razpolago za prigrizek na ražnju pečen janjec in prešiček. Njegovo staro gostilno prevzame g. Sem Dobrijević, bivši bartender pri g. Ant. Nemanichu.

— G. Matija Papich iz Peorije, Ill., je prebil božične praznike pri svojih sorodnikih v Jolietu. Dospel je sem v soboto zvečer in se vrnil domov snoči. Oglasil se je tudi v tiskarni Am. Sl. in nam obljubil poslati v kratkem dopis iz Peorije, kjer se Slovenci baje lepo probujajo in združujejo.

— G. John Težak, ki se je vrnil zadnji petek iz "divjega zapada" in stanuje zdaj pod h. št. 1210 N. Broadway, je bival tam zunaj petnajst mesecev. Prišel je iz Leadvilla, Colo., čez Pueblo, Colorado Springs in Omaho, Neb. V Leadvillu je bil na stanu in hrani pri g. Joe Težaku, 613 W. Chestnut street, in je imel tako izvrstno postrežbo, da se tudi tem potom najlepše zahvaljuje. Delal je v rudniku na Lee, ki ga lastuje naš rojak g. Frank Zajc iz Leadvilla. G. Fr. Zajc, ki je imel dva rudnika in je enega prodal za $500,000, je doma iz Trebnja na Dolenjskem, a biva že mnogo let v Ameriki, kjer je našel tako srečo, da je zdaj vreden nad milijon dolarjev. Zaslužek po majnah na divjem zapadu je dober; razstreljači zaslužijo na dan po $4, drugi rudarji po $3.50. Naš g. John Težak, ki se je vrnil čil in zdrav in s polnim mošnjičkom cekinov, pozdravlja tem potom vse svoje tovariše in prijatelje v Leadvillu.

—V nedeljo, dne 31. dec. (in ne 30. dec., kakor smo zadnjič pomotoma poročali) priredi hrvatska "Gorska Vila" svoj prvi letni banket v hrvatski šolski dvorani.

— G. Jos. F. Mikulec, ki potuje peš okoli sveta, ima vsepolno odlikovanj od raznih vladarjev. V ponedeljek zvečer ga lahko vidite in slišite zastonj.

Indianapolis, Ind., 25. dec. — Cenjeni g. urednik Am. Slovenca! Priloženo v tem pismu, Vam pošljem $2.00 za naročnino ter Vas obenem prosim, da mi pošljete "atlas".

Dela se jako povoljno, in tudi plača je dobra, vendar se pa ista ne more primerjati s sedanjo draginjo. Najpotrebnejše reči za življenje so bile že prej precej "slane"; ko pa je pritisnila starka zima, se je draginja še povečala. Posebno premog, to je najnavadnejši cenejši premog, ki je bil prej $3.00, stane sedaj $5.00, pa še se ga težko dobi, in pravijo, da bode še dražji. — Tudi gostilničarji so podražili svoje pivo, menda zato, ker se je ljudstvo podpisovalo za njih obstoj, ko je delovala neka prohibicijska stranka proti njim.

V verskem oziru smo dobro preskrbljeni, za kar se trudi naš blagi in uzorni gospod župnik Ciril. Tukaj živimo Slovenci iz vseh slovenskih pokrajin v stari domovini složno med seboj: Primorci, Kranjci, Štajerci; tudi Benečanov je veliko, pa se z vsemi dobro razumemo, dasiravno divja strašna vojna med našimi brati v stari domovini. Sicer pride včasih do malega konflikta med nami (najrajši tam pri "bari"), pa se takoj spomnimo, da smo v svobodni Ameriki, ter smo hvaležni ameriškemu orlu, da je raztegnil svoje peroti čez nas, ker drugače bi že marsikateri izmed nas izginil iz te "solzne doline".

Sicer je že pozno, pa vseeno Ti, dragi nam list Am. Sl., častitam k Tvoji 25-letnici, ki si jo obhajal pred par meseci! Ti prvak med slovenskimi listi! Look out, g. urednik, nikar se ne bližajte tistemu Vašemu nenasitemu košu! Rajši končam, ter voščim Vam in vsem, ki bodo to čitali, zdravo, srečno in veselo novo leto tisoč-devetsto-sedemnajst. Vaš

J. Radež, 932 King Ave.

La Salle, Ill., 25. dec. 1916. — Cenjeni urednik A. S.: — Prosim, dovolite mi nekoliko prostora v Vašem ljubem kat. listu, da povem svoje mišljenje o igri, ki so jo vprizorili slovenski otroci, — ravno pred dobro uro, ko so se te vrstice pisale.

Igra je bila vprizorjena v šolski dvorani slov. cerkve sv. Roka, pod sledečim programom:

1.) Pozdrav — deklamacija.
2.) "Kuharice" — spevoigra.
3.) "V ječi" — šaloigra.
4.) "Roza Limanska" — prizor iz življenja amerikanske svetnice.
5.) "Vojak-junak-mučenik."
   (a) Njegovo slovo od doma.
   (b) Vojak — na bojišču.
   (c) Vojak — v nebesih.
6.) Žive podobe: Rojstvo Jezusovo, Jezusova mladost i. t. d.

Igra se je igrala na tako impozanten način, da je nemogoče človeku popisati nje kras.

Navzoča je bila velika masa faranov, ki so bili kar presenečeni ob prizoru gori omenjene igre.

Pisec teh vrstic je bil ganjen do solz, ko se je vprizorilo tretji prizor 5tega dejanja: "Vojak — na bojišču."

Ta prizor bom spravil in shranil v svojem srcu za vse svoje žive dni, kakor šopek cvetlic.

In ob koncu mojih vrstic se najiskrenejše zahvaljujem slov. čč. sestram za njihovo požrtvovalno delo in trud, kojega pa mi farani ne znamo ceniti dovolj.

V nadi, da ga bo pa vedel Vam ceniti Oni, ki je nad nami, Vam kličem: Le tako naprej! Za vero, dom in narod!

Eden izmed navzočih.

Ottawa, Ill., 20. dec. — Slavno uredništvo A. S., prosim, da mi ne zamerite, ker Vas zopet nadlegujem. V zadnjem mojem dopisu A. S. št. 6 sem omenil, da imamo tukaj 2 podporni društvi, eno spadajoče k D. S. D., eno pa Hrvatske Zajednice Ill. Omenil sem jih za ogrske Slovence, da bi jim bila lepša beseda, nakar me so pa napadli, da oni nočejo biti ogrski Slovenci, ampak s polno besedo Hrvatje. Ako si mislijo, da je ta beseda njim bolj všeč, vzamem jaz mojo nazaj in jih priporočam za hrvatske člane društva Trsatske Majke Božje broj 22, Ottawa, Ill. Jaz pa ne bom zameril, ako mi pravijo Kočevar ali Šokec; Kočevar sem rojen, Šokec sem vzgojen.

Jos. Medic.

Pueblo, Colo., 21. dec. — Amerikanski Slovenec, Joliet, Ill.: — V naši naselbini je vse najbolje pripravljeno, da bomo namoč zanimivo obhajali božične praznike. Za krasoto v cerkvi marljivo delujejo spošt. šolske sestre, in te skrbne sestrice imajo pripravljeno milo slovensko petje pri dveh sv. mašah, ob 4. in 8. Sp. g. in ga. Math. Jerman sta privabila svoje prijatelje in prijateljice, katerim je čast božja in pevska umetnost pri srcu, da bodo dostojno poveličevali glavno službo božjo ob desetih.

Dalmatinski mladeniči se pripravljajo za veliko zabavo, katero so se odmenili prirediti v korist naše cerkve na novega leta zvečer. Vsakemu je že dobro znano, da ne bo manjkalo nič, ampak dobimo povsem pristno razveseljevanje, tedaj je velika vdeležba gotova.

Dec. 4. nam je neizprosljiva smrt vzela pridnega moža in skrbnega očeta Antona Dodiča. Bil je doma iz Želimlja, šele 39 let star, zapušča žalujočo ženo in četvero nedoraslih otrok. Bil je v dveh društvih; vendar nekoliko podpore zapuščenim.

Dec. 16. je umrl deček, 14 let star, Pavle, sin Antona in France Jakopič. Dečka je bolezen že pokvarila, ko mu je bilo komaj 9 mesecev, tedaj ga je sedaj smrt le rešila trpljenja. Imenovana družina je imela malo popred nesrečo, da se je 19-letni sin Anton ponesrečil v jeklarni, stroj mu je odrezal prste na desni roki. Ker je ponesrečeni jako priden in brumen delavec, mu bo kompanija gotovo ponudila primerno delo.

Z.

Zahvala.

Hvaležno se bom vedno spominjal milega sočutja in blagosrčne tolažbe, ki so jo izkazali rojaki in drugi prijatelji meni in moji familiji ob priliki pogreba mojega sina Pavleta, 20. dec. Naj omenim posebno Rev. P. Cirila Zupan, O. S. B., za ginljivo cerkveno opravilo, g. Johna Perko, sodelavce v Coopershop, ki so nam poslali krasne vence, prijazne nosače, dečke in deklice, kateri so nosili vence in cvetice. Gosp. Jos. Russ & Co., naši slovenski pogrebniki, so mi spretno priredili najlepši sprevod, in velika množica naših rojakov se je vdeležila. Vsim prisrčna zahvala.

Anton Jakopič in družina.

Lekarne.

Domovina lekaren je Bagdad, kjer je kalif Almanzog leta 754 pred Kristusom ustanovil prvo lekarno. Za tem je nastala doba, ko so se celo kralji pečali z lekarniškimi nauki. Tako je na primer Kambiz lastnoročno kuhal zdravila. Atal Pergamsgi je pa delal obliže iz svinčene beline. Okoli Kristusovega rojstva so bila že znana homeopatična sredstva. Na Grškem lekarnarji niso bili na dobrem glasu; Likurg je izdal celo postavo, s katero so jih iz Lakedemonije izgnali, ker so se pečali z umazanimi posli. Epikur je očital Aristotelu, da se peča s sramotnimi lekarniškimi posli. Še huje so lekarnarje zaničevali v Rimu, kjer so jih vsporejali z akrobati in propalicami. Lekarniško čast so dvignili Arabci, ki so to umetnost bolj cenili. Ko so prišli v Evropo, so na Španskem ustanovili tudi lekarne; kasneje so lekarne nastale tudi v Italiji. Tu je potem nastala najsijajnejša doba za lekarnarje; osnovali so si še tudi svojo organizacijo, ki je imela svojo zastavo in grb.

Zadruga pri Kitajcih.

Najstarejša je zadruga na Kitajskem. Že 200 let pred Kristusom se je ustanovila v tem narodu prva stavbna zadruga, v Evropi in sicer na Angleškem, pa še le leta 1781 po Kristusu. Kreditne zadruge pa obstoje na Kitajskem že iz prvih časov, o katerih more poročati zgodovina. Te kreditne zadruge (posojilnice) imajo v toliko nekaj rajfajzenskega na sebi, ker je njihov delokrog po okolišu omejen. S tem se doseže, da se člani natančno med seboj poznajo, poznajo potemtakem tudi gospodarske razmere vsakega posameznika in lahko presodijo dolžnikovo vrednost in varnost radi danega posojila. Tudi druge, osobito rokodelske, obrtne zadruge so izredno močno razvite med Kitajci. Kitajska zadruga je zelo razširjena tudi med Kitajci, ki so se izselili v Ameriko. Vsi poznavalci ter zadrug hvalijo na Kitajcih posebno njihovo poštenost, in izredno razvit čut za koristi skupnosti, kar daje najzanesljivejšo podlago za zdravo in vspešno zadružno delovanje. Iz poslovanja kitajskih zadrug je zanimivo sledeče: Pri ustanovitvi zadruge se prav natančno določi premoženjsko stanje članov in se temu primerno predpišejo deleži, ki jih je vplačati. O poslovanju se vestno spisujejo poslovne knjige. Koncem poslovnega leta po kitajskem časovnem štetju se sestavi bilanca, se dožene čisto premoženje in se leto razdeli po visokosti deležev do zadnjega vinarja med člane. Za novo poslovno leto se nabavijo zopet nove knjige in začne zadruga znova poslovati in iskati dobička. Kitajske zadruge imajo zelo stroga pravila, za prekoračenje istih se člane strogo kaznuje. Te zadruge so organizirane demokratično, kajti odločuje vedno večina članov.

Izobrazba kmečkega ženstva na Bavarskem.

V Nemčiji se zadnjo dobo zelo veliko stori za povzdigo kmečkega stanu; za ženstvo so posebno važni takozvani potovalni tečaji. Taki tečaji trajajo po deset do dvanajst tednov in imajo v načrtu pouk o gospodinjstvu, kuhanju, mlekarstvu itd. Letošnjo zimo se vrše ti tečaji zlasti po Bavarskem s pomočjo ministrstva in krščanskega kmečkega društva, ki je dalo v ta namen 5000 mark. Vsega skup se priredi dvajset tečajev. Seveda se v desetih do dvanajstih tednih ne da v glavo vliti redoljubja, snažnosti in varčnosti, a nekaj nedvoumno ostane, in za one, ki so dobre volje, je tako tečaj lahko odločilnega pomena za vse življenje.

Iskrena prepričanja.

Trpljenje izmodri. Tisti, ki pozna velike bolečine, pozna tudi zdravilo in ga nikdar ne pozabi, ki mu je doneslo olajšbo. Mrs. Mary Zahorak, Housatonic ave., Bridgeport, Conn., piše: "Bila sem zelo bolna dolga časa. Ničesar ni mogel prenesti moj želodec, vse sem izbruhala. Potem sem začela uživati Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino in odtedaj se počutim zdravo. To zdravilo je sedaj vedno v naši hiši." Istega prepričanja so vsi, ki sotrpeli vsled zapeke, glavoboli, omotičnosti, razdražljivosti, izgube sla sti in odločnosti, malokrvnosti, življenske promene itd. in so danes v najboljšem zdravju, ker so uživali Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino. Cena $1.00. V lekarnah. Triner's Liniment je drug blagodar za vaš dom. Pomaga pri revmatizmu, nevralgiji, nezgodah, izvinkih, oteklinah, ozeblinah itd. hitro in gotovo. Cena 25 in 50c v lekarnah, po pošti 35 in 60 centov. Joseph Triner, Mfg. Chemist, 1333-1339 S. Ashland ave., Chicago, Ill. Če želite okrasiti svojo steno z mičnim Trinerjevim Zlatim Koledarjem, pošljite 10 centov v pokritje poštnih stroškov. — Adv.

G. Jos. F. Mikulec, ki potuje peš okoli sveta in bo imel predavanje o tem v Sternovi dvorani v ponedeljek zvečer.

Ustavite vaš KAŠELJ

predno se dobro poprime vašega ustroja. Zmanšajte napade ter utešite razdraženje z rabo

SEVERA'S Balsam for Lungs

(Severovega Balzama za Pljuča). Kmalu bote priznali vrednost tega zdravila pri zdravljenju kašlja, prehlada, hripavosti, krčevite davice, vnetja sapnika, in bolnega grla.

Cena 25 in 50 centov.

Ako dvomite naše besede, čitajte sledeče pismo, katero smo pred kratkim prejeli in katero potrjuje kar mi trdimo: "Hočem vam naznaniti, da je Severov Balzam za Pljuča zelo uspešno učinkoval. Takoj po prvem popitku so se moji otroci boljše počutili. Pomagalo jim je odpraviti kašelj in prepričal je tudi nadaljne napade. Rabili smo ga tudi v slučaju oslovskega kašlja pred dvemi leti ter je tudi pomagal." J. Kowalski, Cutchogue, N. Y.

Kadar potrebujete zdravila, vprašajte za Severova v lekarni. Glejte da dobite tista po katerih povprašujete. Zavrnite nadomestitve. Ako jih ne morete dobiti v lekarni, naročite jih od nas.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

A. Nemanich, St. A. Nemanich, Jr.

Chicago Phone 2575

A. Nemanich & Son BANK

Real Estate Insurance Loans Renting

V lastnem domu 1002 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Sprejemamo vloge in jih obrestujemo po 3%

in jamčimo absolutno varnost.

Kupujemo in prodajamo zemljišča v mestu in na deželi.

Zavarujemo hiše in pohištva proti ognju, nevihti (tornado) ali drugi poškodbi.

Kupujemo in prodajamo, ali posojujemo denar na Steel Srocks.

Pošiljamo denar na vse kraje sveta po dnevnem kurzu.

Posojujemo denar na zemljišča in hiše.

Izvršujemo terjatve in poslujemo kot administratorji, varuhi, konservatorji ter v vseh enakih zadevah.

430 STRANI OBSEGA — Veliki Slovensko-Angleški Tolmač

prirejen za slovenski narod na podlagi drugih mojih slovensko-angleških knjig za priučenje ANGLEŠČINE BREZ UČITELJA. Vsebina knjige je: **Slov.-Angl. Slovnica, Vsakdanji razgovori, Angleška pisava, Spisovanje pisem, Kako se postane državljan poleg največjega Slov.-Angl. in Angl.-Slov. Slovarja.**

Mnogobrojna pohvalna pisma od rojakov širom Amerike dokazujejo, da je to edina knjiga brez katere ne bi smel biti nobeden naseljenec.

Cena knjige v platnu trdo vezane je $2.00, ter se dobi pri:

V. J. KUBELKA, 533 W. 145 St., New York, N. Y.

:: MATI. ::

Spisal Ivan Cesar.

Po tihi vrtnarski ulici malega mesta je šel pismonoša. V vsaki hiši je imel kaj oddati: pisma: pisma z bojnega polja, vojno-poštne dopisnice, pozdrave s krvavih poljan...

Že dvakrat je poslala stara, obvdovela soproga sodnega svetnika služkinjo na vrata. Obitelj, ki je sedela v sobi male Grmove vile, se je smejala. "Mama je nestrpna," je dejal Stane Vrlič, zet, in se smehljal. "Res pa je: temperament pa ima kakor kaka dvajsetletna gospodična. Da se le pokaže kje pismonoša, pa je že proč z njenim mirom..."

Njegova soproga je postavila previdno tenko porcelanasto taso na mizo in pavolasa glava se obrne z ljubeznjivim smehljajem k materi. "Mama je poslala v nedeljo Rihardu škatljo cigaret", je pojasnila. "Najbrže pričakuje njegovega odgovora, če jih je prejel!"

Pozvonilo je.

Mira je skočila na vrata. V očeh stare gospe se je zaiskril izraz veselega pričakovanja; njen obraz, ki so se še danes čitali v njem sledovi nekdanje lepote, se je koprneče zapičil v vrata.

Mira plane v sobo. "Pismo, mama! Pismo!"

Mati je nataknila očala in vzela pismo v roke. In ko je pogledala na ovitek, so ji začele roke lahno drhteti. Kar je držala tu v roki, je bilo njeno lastno pismo — tisto, ki ga je poslala sinu pred nekaj dnevi. Z nekim obotavljanjem je obrnila ovitek. In ko je počasi dvignila glavo je padlo pismo na tla.

Slava se je ozrla v materin obraz. "Kaj ti je, mama?" Skočila je k stari gospej in pobrala pismo. Videla je par, s svinčnikom pisanih besed, ki so plesale pred njenimi očmi in se zdrznila. Potem pa je dala mehanično, skoro ne vedoč, pismo svojemu možu. Mira, najmlajša, se je privila zraven, ko je motril mož molče in v slabih slutnjah ovoj. Takoj potem je zaihtela. Z nerodnimi črkami je bilo zapisano na ovoju: "Poročnik Rihard Grm padel junaške smrti."

Počasi je stopila Mira, vsa v solzah, k materi in ji padla molče okrog vrata.

Mati se je zbudila kakor iz globokega sna in si pomela. Pogled ji je obstal na steni. Z omahujočim korakom se ji je približala in dvignila svoje oči k podobi svojega sina, ki je visela tam na steni. Potem pa se je počasi obrnila in šla molče iz sobe. — — —

Gospa Slava je potrkala drugo jutro zgodaj na vrata mamine sobe: "Mama, povedala bi ti rada" — s takim glasom je govorila, ki govorimo ž njim z bolnikom, "rada bi ti povedala, da pride čez eno uro šivilja... Radi žalne obleke."

Vrata se odpro, mama se prikaže. "Blago sem že izbrala, mama..., hotela sem ti prihraniti trud." Začudeno je pogledala mamo, ki je zmajala z glavo in se smehljala. "Ne, dete moje — jaz ne oblečem žalne obleke."

"Toda mama..."

"Rihard ni mrtev..." zopet je zmajala stara gospa z glavo..., "jaz vem, da ni mrtev!"

"Toda..., pismo... smrtno naznanilo..."

"Pomota! Negotovost, ki se mora razjasniti."

"Misliš resno, mama?"

"Vso nocojšnjo noč sem bdela in premišljevala. Ne — on ni mrtev. To ni mogoče. Čutim — on živi! In pribo..."

"Stane je spodaj. Hotel naju je spremiti k šivilji. Res, da ne vem sedaj, kako mu naj razložim tvoje ugovarjanje." Mati jo je pogledala, pa je utihnila in odšla počasi po stopnjicah.

Profesor Stane Vrlič, zet, je hodil nestrpno gor in dol pred hišnimi vrati. Njegova soproga pride iz hiše — sama, kakor zapazi z velikim osupnenjem. "Kje je mama?"

"Mama ne pride," odvrne Slava — je skomizgne z rameni. "Pomisli: sedaj trdi, da Rihard ni mrtev!"

Začuden jo pogleda v obraz in vpraša skoraj v posmehljivem tonu:

"Ni mrtev? In uradna opazka?"

"Govori ti ž njo."

Odločno se je obrnil. "Da. To tudi storim. Kaj takega! Kaj si bodo pa mislili ljudje, če bo hodila mama okoli v svetlih oblekah!" Razburjenih korakov je stopil pred vrata in energično pozvonil.

Mati sama je odprla. "Mama..." je začel, "še vedno ne morem prav verjeti, kar mi je povedala Slava. "Ti ne maraš žalne obleke?"

Mirno se je smehljala. "Da, Stane ... "zakaj pa naj se nosim žalno? Navada je, da se nosi, če kdo umrje!"

"Oprosti, mama", je dejal, in njegove poteze so postale strožje, "veruj mi, usodo naše družine čutim gotovo pravtako globoko kakor vi. Toda izključen e tu dvom: Rihard je mrtev... opomba na ovitku dokazuje to."

"In če bi stalo deset krat na pismih, in če bi prišla vsa pisma s temi opombami nazaj... vseeno ne verjamem: instinkt matere velja več kot vse pošt ne opombe sveta!... in ta instinkt mi pravi: moj Rihard živi!"

On napravi po sobi par nestrpnih korakov. "Naj bo, kakor če. Ne maram te odvračati od Tvojega prepričanja... Toda: uradno potrdilo o Rihardovi smrti e dospelo in bo stalo danes zvečer v časopisu. In jutri se bo čudilo vse mesto, da ne žaluje lastna mati za sinom!"

"Pa naj se čudijo... Jaz ne žalujem."

Zvečer je prinesel domači časopis oficijelno naznanilo, da je padel jurist in poročnik v rezervi, Rihard Grm, na polju časti in slave. In potem se je govorilo le o splošnem sožalju, ki so ga izražali ljudje sorodnikom nadarjenega, splošno priljubljenega jurista.

In drugo jutro se kar ni hotela končati vrsta ljudi, ki so prišli izražat svoje sožalje, in so odhajali, majoč z glavami. Uboga gospa. Žalost za edinim sinom ji je zmedla pamet!

"In... če bi imeli vseeno prav? Če bi bil res mrtev? Nikdar, nikdar več prišel nazaj... in sedela je tu ter čakala...

Posluhnila je, zunaj je zaškripal nalahno voz. Rezki glas zvonca se je začul po hiši. Čula je, da je šla služkinja k vratom in jih odprla... in glasno vzkliknila...

Klečala so ji kolena, ko je stopila k vratom in jih odprla. Tam, ob hodnikovi steni je stala služkinja, mrtvaško bleda, in buljila v vitkega častnika, ki je šepal ob palici v vežo.

"Naznanite me, da sem tu: ušel iz srbskega ujetništva!" je dejal častnik z znanim ljubkim glasom — glasom, ki je odmeval vse te noči po njenih vročičnih sanjah. — "Rihard!" in nezavestna se je zgrudila v naročje svojega sina.

SLOVENEC PO HUDIH BOJIH Z RUSI SE PREBUDIL V GRADU NADVOJVODE ŠTEFANA.

(Iz "Slovenca".)

Neki Ljubljančan piše svojemu očetu s severnega bojišča:

Dne 7. dec. 1914 sem srečno pripeljal k polku svojih 600 mož. Dne 8. dec. zjutraj ob 8. uri je bil že napovedan splošni napad. Takrat sem prvič slišal, kako krogle žvižgajo. Bal se nisem čisto nič. Ob 11. uri dopoldne sem dobil povelje, da zapodim Ruse iz nekega gozda. Težka naloga, ker nisem vedel, kje ravno sovražnik tiči. Rusi so streljali na nas kakor neumni. Jaz pa nisem pustil streljati, le po precej visokem snegu smo se plazili kot mačke; nazadnje so jo le popihali. Ko pridem na vrh, pa vidim na oni strani, kako bežé. Jaz pa sem jih pričel pošteno obstreljevati. Na večer je ogenj potihnil. Našel sem zopet svoj polk. Predno sem pa prišel do polkovnega poveljnika, me pa zapazi neki ruski zlodej in začne name streljati. Sedemkrat je name pomeril, in vselej je le malo požvižgalo okoli mene. Na noč smo napravili v gozdu ogenj.

Tako se mi je godilo vsak dan do 16. decembra. Spali smo vedno brez jedi, brez strehe, v mrazu na visokih snežnih gorah pod oblačnim nebom. Bilo je grozno; le dobro, da Rusom ne gre bolje.

Dne 16. decembra pa se je pričel pravi koncert. Bilo je, mislim, da lahko povem, pri Jaslu na Visloku. Bil sem opazovalec naše artiljerije. Imel sem pri sebi nekaj mož in telefon. Moj polk je bil za menoj skrit v neki gozdnati dolini. Ob pol 9. uri dopoldne pa zapazim rusko artiljerijo z 8 topovi. Komaj sem telefoniral, kje da je, že so me Rusi zapazili in pričeli neusmiljeno name streljati. To je bil pekel. Zlezel sem v neko gnojnico, tam je bilo namreč najbolj varno. Telefon sem nesel seboj. Tri granate so priletele prav poleg mene, komaj dva čevlja daleč in nato sem bil čisto gluh kake 3 ure in popolnoma zakrit s straniščnim gnojem. K sreči se telefonu ni nič zgodilo. Ob treh popoldne je začela naša težka artiljerija za menoj streljati, da se je zemlja tresla. Natančno sem telefoniral, kje da je ruska artiljerija. Nazadnje sem pa slišal, da naša artiljerija tudi od nekje drugod strelja. Tudi sem videl, kako se je en ruski top v zraku zasukal; kar jokati sem pričel od veselja. Toda ni dolgo trajalo, za kakih sto metrov so se umaknili in potem so z vso jezo mene obstreljevali, ker so si domišljevali, da sem jaz tisti, ki jim donašam tako natančne cilje. Dobil sem najprvo kakih 30 šrapnelov. Moja telefonska žica se mi je utrgala. Joj! Sedaj pa je bilo grozno. Bil sem popolnoma sam brez moštva in brez telefona in brez polka. Imel sem pri sebi nekaj slivovca. Hitro sem ga spil, da če me vjamejo, jim vsaj nič ne ostane. Prižgal sem si tudi viržinko, stotnijski denar, 12,000 kron, sem pa zakopal. Začelo se je mračiti. Megla je legla čez dolino in kmalu je bil mir. Jaz sem vstal, bilo mi je kakor bi bil vse to sanjal. Pa kmalu sem dobil dokaz, da je resnica. Še enkrat je pribučalo 6 granat, in sicer vse v tisto gnojnico, kjer sem jaz poprej ležal. Šel sem nazaj gledat, kaj da so napravile in videl sem le še luknjo, kjer sem poprej ležal; drugo pa je bilo vse razkropljeno. Izkopal sem še svoj denar in se napotil iskat svoje može, ali niti enega nisem našel živega. Nekaj jih je tam po snegu ležalo, drugi pa so jo že popihali. Na noč sem našel v gozdu svoj polk in tudi naše artiljerijce. Srečal sem tudi znanega kolega, ki je pri isti brigadi kot jaz. Povedal mi je, da je zadel en ruski top in da je slišal, ko mu je opazovalec to telefoniral. Ha, to je bil pravi špas! Opazovalec sem bil jaz in začel sem ga zmerjati, zakaj jih ni več zadel. En čas sva čudno gledala, bila sva oba zaspana in tudi jaz sem tako lepo po gnojnici dišal, da sem se moral posloviti.

To je bil hud dan.

Dne 19. decembra bi bil pa kmalu ujet; 2 ruska polka sta se obrnila na levo krilo našega polka. Bil sem zopet jaz tam z mojo stotnijo. Prišli so že na 200 korakov blizo. Mi smo streljali kot divjaki. Ko nisem imel več municije, sem jo moral pa hitro popihati. Vse ordonance, katere sem poslal k polkovnemu poveljniku, so bili postreljeni, tako da nisem vedel, kjer da so naši. Jaz bi se držal do zadnjega moža, ali kaj hočem storiti, če imam komaj 150 mož, pred mano je pa 3000 Rusov.

Tako se nam je godilo ves čas. Skoraj vsaki dan smo dobili kakih 20 šrapnelov in 10 granat. Na visokih hribih smo bili zakopani v zemljo in sneg nam je pokril naše grobove. Bil je sveti večer, ko sem ležal na slami v peščeni luknji in gledal v mesec ter pošiljal pozdrave domov. Zeblo me je neizrečeno. Menaže že 4 dni nismo imeli. Vzel sem malo starega kruha iz žepa, bil je že poln blata ali bolje nekaj kot nič. Sveta noč je zbežala in zgodaj zjutraj smo dobili za praznik ruskega fižola in cmoke, da smo se sami sebi smilili. Toda pognali smo Ruse pa le, čeprav smo imeli sveti dan.

Dne 31. decembra ponoči pa mi je šlo prav pošteno za kožo. Šel sem na patruljo in kmalu bi me več ne bilo, če ne bi padel čez neko skalo in se tam nekoliko potolkel. Rusi me niso več našli. Moje fante so postrelili ali pa ujeli, ne vem, kaj se je ž njimi zgodilo? Mene pa je našla neka patrulja čez 2 uri v snegu že napol zmrznjenega in me je seboj nesla. Kako je bilo, ne vem. Znašel sem se čez tri dni v cesarskem gradu nadvojvode Karola Štefana v Živiecu v Galiciji. Gledal sem debelo okoli sebe, iskal sem najpred mojo stotnijo. Kmalu bi bil znorel, ker nisem vedel, če je vse to res. Med tem časom so me skopali, očedili, obrili, ker sem imel že dolgo brado. — Vščipnil sem se še parkrat pošteno, da bi se prepričal, če je resnica in kakor danes vidim in čutim, je le vendar tako. Nadvojvoda je kot moj oče. Star je že, in pripoveduje mi povesti in igra z menoj. Hrana je nadvojvodova, vsega imam dovolj.

Kmalu bom ozdravil. Prišel bom tudi domov za par dni. Povedal Vam bom še mnogo več. Čez kaka dva meseca pa mislim, bom že davnej zopet v boju. Posebno zabavno je, **ker zna nadvojvoda Štefan tudi slovensko** in tako se v mojem domačem jeziku pogovarjava in pojeva pesem: Lepa naša domovina. Torej hudo je bilo, — sedaj so nebesa, pa hudo zopet pride. Bojim se pa nič. V najhujših momentih sem rum pil, brez katerega nikoli nisem bil in kadil sem večno smodko. Včasih, če sem bil že malo meglen, sem še kakšno zapel.

Vsem pozdrav čez hribe in doline Vaš sin L. L. — Ne zamerite, da včasih tako nepravilno in nelogično pišem. Od tega streljanja sčasoma človek nervozen postane in tudi me tu in tja za kake 2 minuti spomin popolnoma zapusti. Dvorni svetnik Eiselsberg, kateri pride vsak teden z Dunaja v Živiec (Saibusch), mi je obljubil, da se bom čez dva meseca zopet z Rusi spoprijel. Torej iz tega je videti, da ni čisto nič hudega. Tudi se prav dobro počutim. Včeraj je prišel nekdanji naš finančni minister, sedaj ces. namestnik v Galiciji, nadvojvodo obiskat. Poklicali so tudi mene v zabavni krog. Po obisku sem šepal v mojo sobo in zapel sem zopet od veselja: Lepa naša domovina. Pozdravim Vse najlepše Vaš sin L.

Čez dva meseca bom, hvala Bogu, Ruse zopet prav pošteno namahal. Sedaj jih že malo bolj poznam.

VOJNE VRAŽE.

Tudi za časa vojne cvete babjeverstvo. Ali pravilnejše rečeno, v slabih časih se verjame še prav posebno vsaki vraži. Pa to ni čudno, saj ni tako smelo izmišljene vesti, da ji ne bi verjeli ljudje, samo, da je v časopisu. — Tako je nedavno krožila po listih vest, da se bori z Angleži proti Nemcem tudi indijanski fakir, ki je popolnoma neranljiv. Kroglja mu leti okoli glave in za nič na svetu ga ne zadene. Bajoneti in sablje odlete od njega, kakor da bi bili iz gumija, in z granatami se igra kakor z žogami. Skratka, fakir je neranljiv. Ali Angleži imajo le enega samega takega fakirja — in to je presneto malo. — Na Francoskem se zopet piše o — govorici topov. Med starejšimi topničarji je razširjeno mnenje, da žalostno tulijo topovi na predvečer nesrečne in krvave bitke. Čisto jasno so slišali tudi sedaj celi oddelki žalostno kovinsko tuljenje topov. Enake vraže so razširjene po Alzaciji. Po vsaki bitki kliče neznan, tajinstven glas iz oblakov, koliko je padlo Nemčev ali Francozov. Če so pa številke tudi prave, o tem molče viri. — Da se prikazujejo na bojišču tudi že davno umrli generali, je jasno. Joffru daje navodila Napoleon I., Nikolaju Nikolajeviču pa general Skobelev. Čudno je le to, da vidijo prikazni generalov le ljudje, ki ostanejo doma. — Na Kavkazu kupujejo žene suknje vojakov, ki so bili najmanj trikrat že v boju. V te obleke se oblečejo dvakrat na mesec pred solnčnim zatonom in to prinaša — zvestobo v zakonu. Občudovanja vredna vraža! Samo da bi danes ne pomagali niti kupi uniform, kaj še-le ena suknja. — Tatovi kupujejo kroglje, ki so obtičale vojakom v dlani. Če imajo take kroglje pri sebi, potem jih nikdar nihče ne zasači in potem lahko kradejo nemoteno. En poglavar tatov je nosil pri sebi 20 takih krogelj in to mu je pomagalo, da je dobil sedaj 10 let ječe. — Lepa vraža je razširjena pri prostih ženicah v Litvo. Matere, ki imajo sinove v vojni, se zbirajo v priprosti koči in tam negujejo zapuščene in pohabljene otroke z vso nežnostjo. Prepričane so, da je to nežno negovanje otrok koristno njihovim sinovom in da jih to ubrani pred smrtjo. — In končno je še vraža ljubiteljev dolgih požirkov. Ti so sedaj v permanenci. Prepričani so, da morajo piti, če pride slaba vest in da morajo piti, če pride dobra vest. Pijejo torej vedno. Pri tem se pa jeze na ljudi, ki zahajajo v koncerte in v gledališče, ker da niso dosti iskreni in domoljubni.

NJIM, KI PLAKAJO.

Polnoč! Odprla so se vrata.
Poglej! nebo je sveto
poslalo novega nam svata —
to snežnonežno leto.

"Pohiti — Bog mu je veleval —
zapoj jim pesem novo,
da celi svet bo v njej odmeval
in vse meso njegovo.

Otiraj solze jokajočim,
pretožnim žalost teši,
tolaži vzdihe zdihujočim
rešuj in mnoge reši!

Ustavljaj virom tok krvavi,
pomirjaj srd človeški,
da spet se bo po vsej nižavi
sprehajal mir nebeški.

Povej bojnikom: Kaj ne veste,
vi ste armada moja;
za mano s težkim križem greste?
Sprelep bo dan pokoja.

Po mojem nebu vaši vzdihi
odmevajo mogočno
kot mili klici v noči tihi
se slišijo razločno.

Ne veste, da vas slednja rana
nesmrtnih zmag spominja?
Svetila se bo večnožgana
kot blažena svetinja.

Povej nevestam: Solze vaše
v poročni bodo kroni,
kot biseri vrh rožne čaše.
Naj bol vas ne ukloni.

Sporoči materam ihtečim:
poklical sem sinove,
da onkraj groba jih osrečim,
ko starem tmin okove.

Naznani ženi: Dan je blizi.
Glej, mož se tvoj povrne
in spet boš z njim ob beli mizi
skrbi zabila črne.

Govori vdovi: O, ne joči!
Nad srcem osamelim
jaz čuvam v tvoji temni noči
in bridke rane celim.

Povej sirotam v slednjem kraju:
In če vas vse pozabi
spominja se vas Oče v raju
domov vas tiho vabi.

Oznani vsem obupajočim:
Kako ste maloverni;
če solzni dol s krvjo namočim
rodi vam sad stoterni.

Pa kdaj dovolim rosi pasti,
če nisem prej določil,
da mora tamkaj cvetje rasti,
kjer roso sem potočil.

Zakaj ste vsi tako potrti,
če krvavi Kalvarja?
Ne vidite, iz groba smrti
vstajenja vzhaja zarja."

Silvin Sardenko.

Romunski kralj Karol,

ki je umrl dne 10. okt. 1914, je bil prijatelj Avstrije in Nemčije. Rojen je bil von Hohenzollern dne 20. aprila 1839. Na priporočilo kneza Bismarcka je pred 48 leti zasedel romunski prestol. Združil je obdonavski kneževini Moldavo in Alahijo in dal novi državi ime Romunija. L. 1869. se je oženil s princezinjo Elizabeto, ki je postala slavna pesnica, znana pod imenom Carmen Sylva. Imela sta le eno hčerko, ki je zgodaj umrla. Zato je bil že l. 1886. eno leto stari princ Ferdinand, sin starejšega Karolovega brata, določen za prestolonaslednika. Ta se je l. 1875 oženil s princezinjo Marijo von Sachsen Koburg in Gothe. Njegov sin Karol je bil rojen l. 1893. — Pokojni kralj Karol je Romunijo visoko povzdignil. Odlikoval se je v ruskoturški vojni, tako da ga je car Aleksander II. imenoval za poveljnika združeni rusko-romunski vojski pred Plevno. Pogumni Romuni so si izvojevali v tej vojni svojo neodvisnost, ki je bila priznana še-le l. 1882., ko je bila Romunija razglašena za kraljestvo.

Velik meteor

so videli te dni na ruskem Poljskem. Meteor pa ni šel le mimo, ampak ta goreča prikazen je priletela ravno na neko vas in pokončala več hiš. Ljudje so kot zmešani leteli iz vasi, ker so mislili, da je konec sveta. K sreči je pa bil le meteor t. j. kak večji kovinski ali rudninski kos kake zvezde, ki se je razsula v svetovju.

? ? ?

Ali ste že poslali naročnino? Papir, tinta in barva ter vse tiskarske potrebščine, stanejo zdaj tri do desetkrat več, kakor pred vojsko. Blagovolite poslati naročnino za celo leto $2, ali za pol leta $1, da Vam list ne ustavimo. Pod sedanjimi razmerami je treba točneje plačevati za list, če ga hoče kdo točno dobivati...Pošljite naročnino takoj, da ne pozabite.

PROTIN (REVMATIZEM)

Domače zdravilo ponuja mož, ki je bil ozdravljen.

Spomladi l. 1893 sem bil napaden od živčnega in vnetega protina ali revmatizma. Trpel sem tri leta. Dopovem lahko onim, ki so isto skusili. Skušal sem zdravilo za zdravilom, zdravnika za zdravnikom, a sem dobil le začasno polajšanje. Konečno sem našel zdravilo, ki mi je pomagalo popolnoma in odstranilo bolečine. Dal sem že to zdravilo mnogim prizadetim, ki niso mogli s postelje radi trganja in ozdravljenje je sledilo v vsakem slučaju.

Priporočam vsakemu trpinu od revmatizma to vrednostno lečilo. Ne pošljite centa, le svoj naslov mi naznanite, pošljem je zastonj. Ko ste ga rabili in ste prepričani, da vam je pomagalo, mi boste poslali en dolar. Jaz nočem denarja, če niste popolnoma zadovoljni ga poslati. Ali ni tako prav? Zakaj trpeti, če dobite zdravilo zastonj? Ne odlašajte! Pišite danes!

Mark H. Jackson, No. 521 C, Gurney Bldg., Syracuse, N. Y.

Mr. Jackson je odgovoren za resničnost gorenje izjave.—Pub.

JOSIP KLEPEC
Javni Notar z 10let. skusnjo

izdeluje vse pravno in postavnoveljavne listine za vse slučaje. Če vam kdo plačo garnišira; če potrebuje otrok certifikat za delo; če imate kako drugo stvar za urediti tukaj ali v stari domovini se obrnite na mene 1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Antonija Rifel
izkušena in diplomirana
BABICA
907 N. Hickory St. Joliet.
Chicago Phone 1617-W

Joliet Steam Dye House
Profesional Cleaners and Dyers
STRAKA & CO.
Office and Works, 642-644 Cass
Chicago Phone 4444, N. W. 483.

JOSEPH ZUPANCIC
Stara slovenska gostilna
1121 E. S. Grand Ave., Springfield, Ill.
Bell Phone 7899.
Točim fino Anheuser & Busch St. Louis pivo, domače vino in žganje ter dišeče smodke. Vsi rojaki dobrodošli!

JESENSKE IN ZIMSKE OBLEKE.

Čedne in moderne obleke za odrasle in mladino se dobe pri nas, kakor tudi delamo v popolno zadovoljstvo obleke po meri.

Velika zaloga najmodernejih klobukov in kap vseh velikosti.

Posebno velika zaloga trpežnih čevljev visokih in nizkih za moške, ženske in mladino.

Mi imamo najlepše srajce, kravate, kolare itd. Vse naše blago jamčimo ter povrnemo denar, ako ni v popolno zadovoljnost.

Z vsakim nakupom dajemo 4 odsto vredne znamke ali pa register tikete izvzemši na oblekah delanih po meri

Vaši naklonjenosti se priporoča "Prva Slovanska Trgovina" na severni strani mesta.

Frank Juričič
1601 W. Chicago St. JOLIET, ILL.

Slovencem in Hrvatom
naznanjujemo, da izdelujemo in prodajamo fine cigare:
Lutra 10c
Minikin 5c Mike's Best 5c
Michael Kochevar,
Chicago Phone 1689-L
Northwestern Phone 809
1208 N. Scott St. JOLIET, ILL.

Vaše obleke pošljite gladiti in čistiti k ROYAL CLEANERS AND DYERS
604 Collins St., Joliet — Chi. tel. 2588.
I. BERZAK & CO.
Dopeljemo na dom v zavitku brez vsake gube.

The Will County National Bank
of Joliet, Illinois.
Prejema raznovrstne denarne vloge ter pošilja denar na vse dele sveta.
Kapital in preostanek $300,000.00
C. E. WILSON, predsednik.
Dr. J. W. FOLK, podpredsednik.
HENRY WEBER, kašir.

Mi hočemo tvoj denar ti hočeš naš les

Če boš kupoval od nas, ti bomo vselej postregli z najnižjimi tržnimi cenami. Mi imamo v zalogi vsakovrstnega lesa.

Za stavbo hiš in poslopij mehki in trdi les, lath, cederne stebre, desk in šinglne vsake vrste.

Naš prostor je na Desplaines ulici blizu novega kanala.

Predno kupiš LUMBER, oglasi se pri nas in oglej si našo zalogo! Mi te bomo zadovoljili in ti prihranili denar

W. J. LYONS
Naš office in Lumber Yard na voglu DES PLAINES IN CLINTON STS.

Dr. Richter's Pain Expeller
zoper revmatizem in trganje bolečine in otrpnelost členkov in mišic.
Pravo zdravilo je v zavoju, kakoršnega vidite na sliki.
Zavrnite vsak zavoj, ki ni zapečaten s Anchor Trade Mark.
25c in 50c vseh lekarnah ali pa pišite ponj naravnost na
F. Ad. Richter & Co.
74-80 Washington Street New York.

Garnsey, Wood & Lennon
ADVOKATI.
Joliet National Bank Bldg.
Oba tel. 891. JOLIET, ILL.

John Grahek
...Gostilničar...
Točim vedno sveže pivo, fino kalifornijsko vino, dobro žganje in tržne najboljše smodke.
Prodajam tudi trdi in mehki premog.
TELEFON 7612.
1012 N. Broadway JOLIET, ILL.

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen l. 1891.

Prvi, največji in edini slovenski-katoliški list za slovenske delavce v Ameriki ter glasilo Družbe sv. Družine.

Izdaja ga vsaki torek in petek
Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba
Inkorp. l. 1899.
v lastnem domu, 1006 N. Chicago St.
Joliet, Illinois.
Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina:
Za Združene države na letc.....$2.00
Za Združene države za pol leta.$1.00
Za Evropo na leto.....$3.00
Za Evropo za pol leta.....$1.50
Za Evropo za četrt leta.....$1.00

PLAČUJE SE VNAPREJ.

Dopisi in denarne pošiljatve naj se pošiljajo na:
AMERIKANSKI SLOVENEC
Joliet, Illinois.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznanijo POLEG NOVEGA TUDI STARI NASLOV.

Dopise in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.

Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglase pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEC
Established 1891.

Entered as second class matter March 11th, 1913, at the Post Office at Joliet, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper for the Slovenian Workingmen in America, and the Official Organ of Holy Family Society.

Published Tuesdays and Fridays
by the
SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO.
Incorporated 1899.
Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

31.	dec.	Nedelja	Silvester, p.
1.	jan.	Pondeljek	Novo leto.
2.	"	Torek	Makarij, opat.
3.	"	Sreda	Genovefa, dev.
4.	"	Četrtek	Tit, škof; Izabela.
5.	"	Petek	Telesfor p., Sim.
6.	"	Sobota	Sv. 3 kr. ali roz. G

VEČERNA IN JUTRANJA MOLITEV V NOVOLETNI NOČI.

Večnost preko mene speje...
Nje stopinje tihe, lahne
kakor kadar roža dahne,
koji solnce se nasmeje.
Komaj slišno čas odhaja...
Jaz klečim na pragu leta,
v dušo pade misel sveta,
dan umira, jutro vstaja.

Umira dan... Za mano pot,
srebrna vije se v daljavi;
tu gladka, trnjeva drugod,
tu trpki glasi, tam pozdravi;
tu solnčni žar, tam jasni spev,
tu temna noč, tam tihi gnev...
Minulo vse!
Ob poti je moj Jezus stal,
je čakal me v ljubezni zvesti,
in kjer je bil, tam kot kristal
blešči zdaj znamenje ob cesti.
Čez trnje in čez skalna tla
je vodil me ob svoji roki,
zato v hvaležnosti globoki
puhti molitev iz srca:
"Zahvaljam te!
Odpusti vse!"

Tam vstaja dan... Pred mano pot.
Je dolga? kratka? Ni mi znano.
Odmeril mi jo je Gospod,
nad njo bo čuval neprestano.
Bo zlato solnce nad menoj?
Nosila solzo bom seboj?
Prikrito vse!
Le nekaj za gotovo vem:
Moj Jezus čakal bo ob cesti,
in kamor stopim, kamor grem,
bo z mano šel v ljubezni zvesti.
Naj pot zakriva mi zavesa,
molitev jutranja v nebesa
iz duše upajoče vre:
"Na poti novi
me blagoslovi!"

S. Elizabeta.

NOVO LETO 1917.

In dano mu je bilo ime Jezus.

Mojzes je poslal dvanajst mož iz puščave, da ogledajo obljubljeno deželo. Ko se vrnejo, so pripovedovali, kako rodovitna je dežela, toda imajo velika in obzidana mesta, katerih prebivalci so velikani. Nato se je izraelsko ljudstvo vprlo in si želelo smrti. Tedaj sta nastopila dva oglednika, prvi med njimi je bil Jošua ali Jozve, in jih skušala pomiriti. Jozve je tudi pozneje izpeljal Izraelce iz puščave in jih peljal v obljubljeno deželo in jih tako rešil pogina v puščavi. To je prvi Jozve ali Jezus, sin Numov. Drugi kateri se je imenoval Jezus, o katerem beremo v sv. pismu, je sin Jozafatov. Ta je skupno z Zarobobelom peljal Izraelce iz sužnjosti v domačo deželo. Oba sta bila prava rešenika. Jezus je namreč hebrejska beseda in se pravi po naše, oprostitelj, rešenik ali zveličar. Koliko bolj pa zasluži to ime naš Božji Zveličar Jezus Kristus, Zveličar vseh narodov. Prejšnja dva sta peljala svoje ljudstvo v zemsko domovino, Jezus Kristus pa je odprl pot v večni in nebeški dom. To je angelj že naznanil predno je bil rojen: Imenuj Njegovo ime Jezus, ker ta bo rešil Svoje ljudstvo njihovih grehov.

Jezus je najsvetejše izmed vseh imen. To ime ima svoj začetek v nebesih, Bog sam je je vstvaril in angel Gabriel je je prinesel na zemljo. Marija in Jožef sta prva izgovarjala to ime in je ponavljala s spoštovanjem in pobožnostjo. Rabili so je apostoli in mučeniki in svetniki je vedno imajo na ustnicah. Kje je kako ime, katero bi se zgovarjalo z večjo ljubeznijo in spoštovanjem, kakor ime Jezusovo. Sveto je Njegovo ime, tako sveto, da smo komaj vredni, da je izgovarjamo. Kadar je izgovarjamo, storimo to z ljubeznijo in spoštovanjem.

Ime Jezus je nam najsladkejše. Kadar slišimo ime, mislimo na Sina Božjega, kateri je prišel z nebes in postal naš brat; na malega otročička v jaslicah, kateri je človek postal za nas; na Sina Božjega, kateri prebiva skrit v podobi kruha v presv. Rešnjem telesu; na Onega, kateri je vstal od mrtvih in sedi na desnici Božji, kateri je veselje izvoljenih. Presv. Ime Jezusovo ima v sebi vso tolažbo za preteklost in prihodnjost, vse kar tolaži nas spomin in nam obuja upanje, v nebesih in na zemlji.

Mogočno je Njegovo ime. Vsak čudež v novem zakonu, katerega ni storil Zveličar sam, je bil storjen v Njegovem imenu. V imenu Jezusa Kristusa Nazareškega vstani in hodi, je rekel sv. Peter hromemu pri templevih vratih. V imenu Jezusovem so bile bolezni ozdravljene, Njegovega imena se boje hudobni duhovi, mrtvi so vstajali v Njegovem imenu. V imenu Jezusovem se pripogiba vsako koleno v nebesih, na zemlji in pod zemljo. To ime je mogočno in v Njegovem imenu bomo vslišani za vse, kar prosimo. Zaupajmo v ime Jezusovo, kličimo je v skušnjavah, v vsaki potrebi, posebno pa še ob smrtni uri.

Zveličar pa ima še drugo ime, namreč Kristus, kar se reče po hebrejsko Mesija. Obe besedi pomenita v slovenskem maziljeni. Morda se bo zdelo komu čudno, zakaj se imenuje maziljenec, ker ni bil nikoli maziljen.

Marija Magdalena mu je mazilila noge, toda to ni bilo nikako postavno maziljenje. Ko so Njegovo telo pomazilili po smrti, je bilo odrešenje že dopolnjeno.

V stari zavezi so mazilili preroke, velike duhovnike in kralje z oljem. Jezus pa je bil največji prerok, duhovnik in kralj. Bog je rekel Eliju na potu skozi puščavo v Damask: Pojdi in vrni se po puščavi v Damask... In mazili Elizeja sina Safatovega iz Abelmenla, v preroka v svojem prostoru. Na Božje povelje je Mojzes mazilil Arona v velikega duhovna. V drugi knjigi Mojzesovi je povedano, kako naj se pripravi olje in kako naj se hrani in da se ne sme rabiti za nikogar drugega. Samuel je mazilil prvega kralja izraelskega Savla. Dokler Elizej ni bil maziljen, ni bil prerok, Aron ne duhovnik in Savel ne kralj. Maziljena oseba je toraj tista oseba, katero si je Bog izvolil za kako visoko in važno opravilo, katero je Bog naredil sposobno za tako službo in mu dal potrebne milosti. Jezus se imenuje maziljenec, ker Ga je Bog izbral za najvišjo službo, za prvega kralja, najvišjega duhovnika in največja preroka. Maziljenec pomeni, da Ga je Bog poslal v to službo, kar je Jezus sam potrdil s Svojim čudovitim življenjem in smrtjo. Pomeni tudi, da je v njem bilo vse Božanstvo, da je lahko izvršil Svoj namen. Bil je Bog sam in že Njegovo včlovečenje je pomenilo maziljenje. Ker je Jezus Kristus bil Bog, je bil rojen prerok, kateri je bolje vedel prihodnjost, kakor vsi preroki skupaj; bil je Kralj, kateremu so podložni vsi narodi; bil je najvišji duhovnik, kateri presega vse duhovnike v osebni svetosti, v vrednosti daritve in v duhovski oblasti.

Kadar pridenemo Jezusovemu imenu še ime Kristus, hočemo reči: On je tisti, ki nas uči resnico, tolmači prihodnjost, on je naš prerok poslan iz neba, katerega hočemo poslušati. On je naš od Boga poslan kralj, mi hočemo zvesto izpolnjevati Njegove zapovedi. Ali moremo odreči pokoršćino Božjemu maziljencu.

Kristus je naš duhovnik. S kakim zaupanjem in pobožnostjo bi morali premišljevati sveto daritev, katero je On dovršil na križu in katera se ponavlja vsaki dan na naših oltarjih. S kakim veseljem bi morali reči: Hvaljen bodi Jezus Kristus. Kako pomembne so te besede, če jih primerjamo z brezpomembnimi modernimi izrazi. Čisto zlato so v primeri s smetmi. Ne onečaščajmo najsvetejšega imena, da bi je izgovarjali brez premisleka, v jezi ali brez spoštovanja.

Nek kmet je bil zelo bolan in bi bil moral biti operiran. Zdravnik mu je rekel, če še česa želi, naj takoj pove. Bolnik se je dvignil na postelji in zaklical z velikim glasom: Hvaljen bodi Jezus Kristus. Boljši ni mogel povedati, kaj želi, da njegovo srce občuti ob smrtni uri. Poslužujmo se večkrat ravnoistih besedi. Jezus, Tebi živim; Jezus, Tebi vmrjem; Jezus, Tvoj sem živ in mrtev!

REV. J. PLAZNIK.

ČEŠČENJE BOŽJE.

Piše Rev. J. Plaznik.

(Dalje.)

Razlika med katoliško cerkvijo in nekatoliškimi cerkvami je velikanska. Morda so nekatoliške cerkve velikokrat lepše. Le nekaj jim vedno manjka, namreč privlačnosti. Če človek stopi v tako cerkev, se mu ne zdi drugače, kakor da je prišel v navadno dvorano. Katoliška hiša Božja pa, naj bo še tako revna, ima neko skrivnostno moč. Ta moč je Jezus Kristus sam v tabernakelnu. Tukaj je oltar, na katerem se daruje pravi Sin Božji Svojemu očetu v spravo za naše grehe. Odtod izvira toraj ta skrivnostna sila, ki nas skrivnostno privlačuje.

Zakaj nas sv. cerkev sili, da smo pričujoči pri najsvetejši daritvi ob nedeljah in zapovedanih praznikih? Ker je sveta maša ono dejanje, s katerim najbolj počastimo Boga, ker nas najboljše vodi k zveličanju. Pri sveti maši se ponovi krvava daritev na križu na nekrvavi način. Sin Božji se zopet poniža do človeka. Vsi angelji in svetniki ne morejo tako počastiti Boga, kakor Ga počasti On z eno samo daritvijo. Ljudje smo dolžni biti hvalazni Svojemu Bogu, od Njega potrebujemo toliko pomoči: v boju proti skušnjavam, potrebujemo tolažbe v trpljenju, luči v dvomih, moči in stanovitnosti do konca ter pravega obžalovanja za grehe.

Vsak človek je dolžan biti pri eni sv. maši ob nedeljah. Potrebno pa je, da človek poglobi svoje znanje o verskih stvareh, zato je treba, da je prisoten tudi pri pridigah.

Človek mora biti pri sv. maši spodobno in pobožno. Kdor hoče biti pri sv. maši, mora biti v cerkvi. Če bi bila cerkev tako natlačena, da bi ne bilo mogoče priti noter, mora biti v stiki z onimi, ki so v cerkvi. Svojo pobožnost kaže človek z obnašanjem. Ko bi pač mogli videti, s kako veliko ponižnostjo občudujejo angelji, ti nebeški princi, daritev sv. maše, bi dobili čisto drugačno mnenje o najsvetejši daritvi, kakor je imamo sedaj.

Marsikdo bi bil rad pobožno pričujoč pri sv. maši, pa je nemogoče. Človeka utrudi že hoja do cerkve, šepetanje okrog njega, petje, zasledujejo ga vsakdanje skrbi, zraven pa še hudobni duh ne da miru. Vendar ni tako hudo biti pričujoč pri sv. maši s pravo pobožnostjo. Odpri svojo mašno knjigo in beri, ali, vzemi rožni venec v roke in moli, ali, kleči mirno in govori z zveličarjem, kar ti srce narekuje. Za koliko ljudi smo pač dolžni moliti, stariši za otroke, otroci za stariše, za dobrotnike, za razširjanje svete vere, za one, ki jo razširjajo, za spreobrnjenje grešnikov in tudi za duše v vicah. Pri darovanju daruj Bogu samega sebe, pri povzdigovanju. Pri povzdigovanju sv. hostije reci: Jezus verujem v Te; Jezus, upam v Te; Jezus, ljubim te nad vse. Potem Ga prosi, za kar bi bil najrajše vslišan. Pri povzdigovanju sv. hostije reci: Jezus, Tebi živim; Jezus, Tebi vmrjem; Jezus, Tvoj sem živ in mrtev. Pri obhajilu obudi željo, da bi Ga mogel prejeti v svoje srce. Kar nič težko se nam ne zdi govoriti eno uro s svojim prijateljem, ali naj bo potem tako težko, biti toliko časa pred tabernakelnom, se prijateljsko porazgovoriti z Zveličarjem? Pobožnost zahteva le to, da se varujemo vsega, kar bi nas motilo.

Pri sveti maši mora biti vsak katoličan, ki se pameti zaveda. Te se pa zave nekako tedaj, ko je čas, da začne hoditi v šolo. Četudi se otroci popolnoma ne zavedajo, kaj je sveta maša, vedo pa, da je nekaj svetega.

Ni dvoma, da je to stroga dolžnost. O tem ni bilo nikoli dvoma. Le zelo važen vzrok opraviči človeka smrtnega greha.

Vroki, kakor: Bil sem prezaspan; bilo je slabo vreme; snežilo je, ali deževalo; bilo je prevroče, ne veljajo. Ljudje, kateri nimajo obleke ali čevljev, še niso kar tako oproščeni. Le redko bi to veljalo za otroke, ne pa za odraščene. "Bili smo na potu." "Uradnemu ali za zabavo?" "Za zabavo." Tak izgovor ne velja, kakor tudi ne sledeči: "Tako lepo vreme je bilo in šel sem na sprehod in se mi je primerilo to in ono.

Veljavni vzroki, kateri opravičujejo človeka, da sme ostati doma so: Bolezen, postrežba bolnikom, če ni nikogar drugega, da bi prevzel to delo; tolika slabost, da bi škodila vsaka pot; čuvanje malih otrok in sploh delo, ki se ne da odložiti.

Kdor ni pri sv. maši po lastni krivdi, stori smrten greh. Ta greh se pa še poveča, če drugi to vidijo, kakor če je kdo pri zabavi, izletu. S tem ne daje pohujšanje. Kdor ne hodi k sv. maši ne bo opravljen ne molitev, ne kakega drugega dobrega dela. Tak človek ne bo prejemal sv. zakramentov in bo delal greh za grehom. Človek, ki opušča sv. mašo, je Kristjan samo po imenu.

Ravno tako je velik greh priti prepozno k sv. maši, tako da kdo zamudi prvi del sv. maše. Ravno isto je, če kdo zamudi kak drugi del sv. maše, posebno, če gre prezgodaj iz cerkve. Dostikrat se ljudje motijo o zadnjem delu sv. maše, o zavživanju. Mislijo namreč, da je zavživanje tedaj, kadar mašni strežnik trikrat pozvoni. Zavživanje pri sv. maši je tedaj, kadar mašnik zavžije sv. hostijo in presv. rešnjo kri. Zavžiti se mora oboje, da je sv. maša veljavna. Kdor bi mislil, da je zavživanje tedaj, ko strežnik pozvoni, ko duhovnik trikrat reče: Gospod nisem vreden..., bi bil podoben človek, ki bi napravil križ, predno se vsede k jedi in b irekel, da se je najedel.

Opuščanje sv. maše je pot v nevero, pot v slabo življenje. Slabo življenje pa vodi v nesrečno smrt. Ne izpostavljajmo se toraj lastni nevarnosti. Skušajmo biti zbrano pri sv. maši. Če se bomo zares potrudili, nam bo Bog vedno pomagal in svesti si bomo, da smo izpolnili svojo dolžnost.

"PROROKOVANJA" SILVESTROVE NOČI.

Kaj pa bo prineslo novo leto? — Neštevilno vraž je poleg splošnoznanega ulivanja svinca na Silvestrov večer, iz česar naj bi se uganilo bodočnost. Najvažnejše vprašanje, s katerim se obračamo do usode, se tiče vendar življenja ali smrti.

Kdor n. pr. v Šleziji prisluškava pod tujim oknom, ta pričakuje odgovora na vprašanje, li bode umrl v prihodnjem letu. Ako sliši najprej trdilnico "da", tedaj je njegova smrt gotova stvar, nasprotno pa mu nikalnica "ne" obeta daljše življenje.

Na Tirolskem se vidi celo mrliče bodočega leta iti opolnoči okrog oltarja k cerkvenemu darovanju, in kdor bo umrl prihodnje leto, vidi samega sebe, t. j. svojo lastno postavo brez glave. (Primerjaj prizor v Raupachovi ljudski igri "Mlinar in njegova hči", ko gredo duhovi v prihodnjem letu umrlih v cerkev k polnočnici!

V nekaterih krajih so orehi smrtni seli: kdor na Silvestrov večer v veseli družbi prvi odpre črn oreh, mora umreti. Podobno razodevajo smrt plavajoče lučice, ki se denejo v orehovih lupinah v skledo vode; vsaka lučka pomeni eno osebo, in tista aseba, katere lučka najprej ugasne, najprej umrje. Plavajoče lučice pa pomenjajo tudi, ako se druga od druge oddaljujejo ali medsebojno približujejo, zaroko ali ločitev.

Zaroka in poroka je poleg življenja in smrti zelo važno vprašanje, in raditega je tudi med vero preprostega ljudstva razširjenih mnogo tozadevnih predznamenj. — Mlada Meklenburžanka n. pr. se vstopi v Silvestrovi noči v svoji sobi s hrbtom obrnjena proti vratom in vrže nato šlapo čez glavo; če pade tako, da kaže njen prednji del v sobo, tedaj se bo gotovo zaročila v bodočem letu. — V Lauenburgu izve mlada deklica odgovor tega važnega vprašanja na ta način, da v Silvestrovi noči trikrat potrka na kurnik. Če sliši kregati se najprej petelina, tedaj pomeni to svatbo, ako pa čuje najprej kokoš, tedaj ostane še nekaj časa samska. — V nekaterih krajih pripisujejo jabolkom pomembno ulogo. V jabolku, ki se ga položi pod vzglavje, se vidi podoba dragega, ako se točno opolnoči vanj ugrizne; ozko narezane jabolčne obličje pa, ki se jih vrže zadaj čez glavo, padejo tako na tla, da se kaže na ta način tvorjena oblika začetno črko ženinovega imena. — Štiriperesna deteljica, ki jo položi mlada Tirolka po vzglavje, ji v sanjah pokaže njenega dragega, in mladi Tirolec, ki na Silvestrovo noč vznak stopa čez skladavnico drv in pri tem iztakne poleno, sklepa iz njega oblike, kakšna bo njegova izvoljenka, majhna ali velika, debela ali suha, vitka ali prihuljena.

Pa s tem se ni treba zadovoljiti, poizvedovati usodo novega leta na Silvestrovo noč, temuč se lahko pridobi srečo samo.

Skoro po celi Nemčiji pomenijo n. pr. ribje luskine polno denarnico. Istotako pomeni v nekaterih krajih uživanje belega ohrovta mnogo denarja, uživanje korenja pa zlato. — Kdor na Meklenburškem v Silvestrovi noči drva krade, ne da bi ga kdo zasačil, si pridobi s tem pravico, nemoteno krasti celo leto. — Nekoliko nespameten je poizkus, pridobiti si ponarejen tolar, pri čemur pomaga to noč sam peklenšček. Vtakne se črnega mačka v vrečo, se jo zaveže z 99 vozli in se ga nese trikrat okoli cerkve. Pri tem se potrka na vrata in kliče cerkovnika. V tretje se prikaže mož, ki seveda ni nihče drugi kot zlod. Ponudi se mu svojega "zajca", in zlod da zanj po kratkem pogajanju tolar. Potem pa se jo mora naglo odkuriti, da se pride pravočasno domov, kajti če bi zlod razvozlal vseh 99 vozlov, ko je dotičnik še na potu, tedaj mu ne bi pomagal ničesar ne le s težavo pridobljeni denar, ampak bi bil na milost in nemilost zapisan samemu vragu...

S kakšnimi težavami se morajo boriti v vojski kinematografski operaterji.

Fotograf, ki je dobil od svojega film. društva nalogo, da napravi v vojski posnetke, je združen z mnogimi težavami in nevarnostmi. On mora deliti ne samo vse nevarnosti vojaka, ako si hoče pridobiti res zanimive slike s fronte, ampak se mora tudi boriti proti strogim prepovedim raznih vojnih vodstev in mora gledati, da se jih najbolj spretno izogne.

Navadno se v to svrho poslužujejo t. zv. telefon aparatov, t. j. aparatov s takimi lečami, ki dopuščajo, da se napravijo posnetki iz velike daljave, katere pa kljub temu izgledajo, da so napravljene iz najbližje bližine. Neka francoska tvrdka uporablja, kakor to poroča "Neue Zuer. Ztg.", aparate, ki posnemajo slike iz daljave 500 metrov, in ki so vsled svoje jasnosti tako goljufive, da bi mogel človek verjeti, da so fotografirane iz samega okopa.

Ta način se že dolgo časa uporablja tudi v naravi, n. pr. pri fotografiranju življenskih navad zveri ali plašljivih živali. V vojski mora biti aparat bolj pripraven za transport. Zaradi tega ne uporabljajo težkih tronogov, ampak si pomagajo z enostavnimi lastnimi konstrukcijami z ozirom na figuracijo tal. Pri uličnih bojih Nemcev in Belgijcev je postavil neustrašljivi fotograf Mason svoj aparat sredi same ceste, sam pa se je za njim vlegel na trebuh. Panorami podoben pregled nemških pozicij je posnel Mason z nekega brzojavnega droga. Potem ko je sam zlezel na drog, je potegnil s seboj z žico aparat, ki je bila ovita okoli njega.

Bizeul je fotografiral prihod Nemcev v Gent skozi uro in pol, potem ko je pred tem v vrata neke zapuščene trgovine izdolbel luknjo, ki je bila ravno zadosti velika za lečo njegovega aparata.

Nič težje od samega posnetka in tudi transport slike t. j., da ne pade v roke cenzorja in da potem eventualno ne bo uničena. Neki predrzni Amerikanec je z velikimi težavami fotografiral topniški dvoboj med Nemci in Francozi, ali ni mogel svojih slik spraviti na varen prostor. Skril je svojo kamero in svoj film v kleti neke zapuščene hiše in se je vrnil šele čez par dni, ko je bilo bojišče nekam drugam prestavljeno, v svoje skrivališče, vzel svojo lastnino in z velikim naporom prišel do nekega parnika, ki ga je rešil pred samovoljo neizprosnega cenzorja.

Velikani.

Pred nekaj tedni je umrl na Portugalskem neki velikan in ob tej priliki se spominja časopisje raznih velikanov ki jih pozna zgodovina. V vojski Karla Velikega je bil ogromen vojak, ki je ob neki priliki s svojo pšico prestrelil štiri sovražnike na en mah. Rimski cesar Maksimin je bil visok 2 metra in pol in je pojedel na dan 40 funtov mesa. Prste je imel tako debele, da je nosil zapestnice svojih žena kot prstane. V Britskem muzeju v Londonu se nahaja okostnjak, ki ima jako zanimivo zgodovino. Irski orjak Burne se je kazal ljudem po sejmeh in s tem zaslužil mnogo denarja; bil je pa strašen pijanec in zato se je kmalu uničil. Pred smrtjo mu je učenjak Hunter ponudil 800 funtov šterlingov za njegovo mrtvo truplo. Burne bi bil moral v oporoki pismeno potrditi in svečano izjaviti, da njegovo mrtvo truplo pripade anatomičnemu zavodu. Ta ponudba je pa velikana zelo prestrašila in dal si je od štirih najboljših prijateljev priseči, da ga bodo dostojno pokopali — v morju. Ko je Hunter to zvedel, je podkupil grobarje, ki so namesto Burnejevega trupla naložili v krsto razne težke predmete, krsto zabili in jo svečano spustili v morje. Burnejevo truplo pa spravili v Hunterjeve roke. Tako je tedaj Britski muzej dobil orjaški okostnjak.

Predsednik:.....Dr. Jakob Seliškar, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, O.
Podpredsednik:.....G. Josip Dunda, 704 Raynor ave., Joliet, Ill.
Tajnik in duhovni vodja: P. Kazimir Zakrajšek O. F. M., 21 Nassau Ave., Brooklyn, N. Y.

Vsa pisma, pristopnina naj se naslavlja: "Zveza Katoliških Slovencev", 21 Nassau Ave., Brooklyn, N. Y.

VALENTIN FAJNIK, JR.
BILLIARD PARLOR
Tržim fine smodke in vse vrste duhan
DOBRODOŠLI!
402 MOEN AVE., ROCKDALE, ILL

Tajnik društva sv. Družine v Rockdalu. Kdor hoče pristopiti naj se zglasi pri meni.

Vsakdo, ki je poslal denar v staro domovino
POTOM NAŠEGA POSREDOVANJA, JE ZDAJ
POPOLNOMA PREPRIČAN
DA DOSPEJO NAŠE DENARNE POŠILJATVE
ZANESLJIVO IN TOČNO
v roke naslovnikov, kljub vojnim zaprekam, v primernem času.

V stari domovini izplača denar c. k. pošta
100 kron pošljemo zdaj za $14.00
MI GARANTIRAMO VSAKO POŠILJATEV

Pisma in pošiljatve naslovite na:
AMERIKANSKI SLOVENEC
BANK DEPT, JOLIET, ILL.

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

V ZJEDINJENIH DRŽAVAH SEVERNE AMERIKE. Sedež: JOLIET, ILL. Inkorp. v drž. Ill., 14. maja 1915 Inkorp. v drž. Pa., 5. apr. 1916

Vstanovljena 29. novembra 1914

DRUŽBINO GESLO: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD." "VSI ZA ENEGA, EDEN ZA VSE."

GLAVNI ODBOR:

Predsed.—Geo. Stonich, Joliet, Ill. Podpred.—John N. Pasdertz, Joliet, Ill

Tajnik—Josip Klepec, Joliet, Ill.

Zapis.—A. Nemanich, Jr., Joliet, Ill. Blagajnik—John Petric, Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

1. Anton Kastello, La Salle, Ill. 2. John Stua, Bradley, Ill.
3. Nicholas J. Vranichar, Joliet, Ill.

FINANČNI IN POROTNI ODBOR:

Stephen Kukar, Joliet, Ill. Josip Težak, Joliet, Ill.
Math Ogrin, N. Chicago, Ill.

Glasilo: AMERIKANSKI SLOVENEC, Joliet, Ill.

KRAJEVNO DRUŠTVO ZA D. S. D. se sme ustanoviti s 8. člani(icami) v kateremkoli mestu v državi Illinois in Pennsylvaniji z dovoljenjem gl. odbora. Za pojasnila pišite tajniku.

Vsa pisma in denarne pošiljatve se naj naslove na tajnika. — Vse pritožbe se naj pošljejo na 1. porotnika.

VOŠČILO PREDSEDNIKA D. S. D.

Vsem bratskim društvom in celemu članstvu slavne Družbe Sv. Družine, voščim srečno, zdravo in uspešno Novo leto 1917!

Pri tej priliki tudi želim, da bi društva in celo članstvo te organizacije složno in smislom bratske ljubezni delovalo, kakor dosedaj. Le v slogi je moč in napredek. Ako bomo složno delovali in porabili vsako priložnost za koristi svojega društva in D. S. D. potem smelo pričakujemo še lepši napredek.

Naša mlada organizacija vsestransko lepo napreduje, kakor v članstvu, tako z blagajno. Društva so še vsa mlada, a so vendar že močna in nudijo vsakemu rojaku in rojakinji lepo priliko, da se zavaruje za slučaj smrti za $500.00 ali $250.00 in v slučaju bolezni za visoko podporo, a ob priliki operacije ali zgube katerega uda pa primerno odškodnino. Vse to nudi D. S. D. za male mesečne prispevke.

D. S. D. ima državno postavno dovoljenje poslovati in ustanavljati društva v državi Illinois in državi Pennsylvania. Znano mi je še več naselbin v teh dveh velikih državah, kjer še ni nobenega slovenskega katoliškega društva radi enega ali drugega vzroka. Rojakom in rojakinjam v takih krajih priporočam, da se domenijo in ustanovijo društvo ter isto pridružijo D. S. D. Za tozadevna pojasnila se obrnite na mene ali katerega druzega odbornika. Naj bi vsak rojak in rojakinja deloval v svojej naselbini na to, da bo tam slovensko in katoliško društvo, ker taka društva so glavna podlaga pravega narodnega napredka vsake naselbine.

Vonih mestih, kjer se že nahajajo društva D. S. D. pa priporočam vsem rojakom in rojakinjam, da pristopijo v našo sredo, ker nikdo ne ve ne ure ne dneva kdaj bo rabil podpore ali kdaj se mu pretrga življenja nit. Naj oskrbi vsak sebe, svoje otroke in soprogo dokler je zdrav in čvrst, ker nikdo ne ve kdaj ga božja Vsegamogočnost pokliče od svojih dragih.

Želeč vsem društvom in vsemu članstvu D. S. D. mnogo sreče, zadovoljstva in božjega blagoslova v bodočem letu, ostajam

Z bratskim pozdravom,

Joliet, Ill., 27. dec. 1916. GEO. STONICH, predsednik D. S. D.

Društvene vesti.

Joliet, Ill., 28. dec. — Vsem udom društva sv. Družine št. 1, D. S. D. se tem potom naznanja, da bo v nedeljo 31. decembra letna seja našega društva. Na programu bo več važnih zadev glede društva in njegovega poslovanja. Volil se bo tudi odbor za l. 1917.

Na letni seji se lahko tudi pravila spopolnijo, ali črtajo nekatere točke. Kdor ima kaj za svetovati ali pa se ne strinja z eno ali drugo stvarjo pri poslovanju društva, ali morda odbora, naj pride na sejo in povzdigne svoj glas, ker le na tej seji se sme pravila preminjati in odbornika odstraniti.

Kar sklene letna seja to je veljavno za celo leto, razun v slučajih posebnih zadev. Naj bi prišel na to sejo vsak ud društva.

Želeči vsemu članstvu D. S. D. srečno Novo leto 1917, beležimo z bratskim pozdravom

Odbor društva.

Bradley, Ill., 19. dec. — Naznanjam članom in članicam dr. sv. Družine št. 4 D. S. D., da smo imeli dne 10. dec. letno sejo in volitev novega odbora za leto 1917. Izvoljeni so bili:

John Stua, predsednik.
Mike Jakofčich, podpredsednik.
Frank Gerdesich, tajnik.
Geo. Krall, zapisnikar.
Math Gerdesich, blagajnik.
Geo. Krall, zastopnik.
Odbornika in pregledovalca knjig, Daniel Rajch in John Zajc.
Bolniški odbor, Jos. Grahek in John Lukanich.
Ženski bolniški odbor, Frances Gerdesich in Augusta Stua.
Reditelj, Mike Staršinich.

Torej vsem članom in članicam Družbe Sv. Družine, posebno pa Društvu št. 4 v Bradley, Ill., vesele božične praznike in srečno novo leto, in obilo uspeha v novem letu 1917.

John Zajc, bivši tajnik dr. št. 4, Box 55.

Madison, Ill., 20. dec. — Naznanjam, da je imelo Društvo Sv. Družine št. 7 D. S. D. v Madison, Ill., svojo letno sejo zadnjo nedeljo in pri tej priliki si je izvolilo v odbor za bodoče leto sledeče sobrate:

Predsednik Anton Pleše.
Podpredsednik John Gudac.
Tajnik Jacob Briski.
Blagajnik Anton Mance.
Zapisnikar Philip Obranovič.
Društveni ječnik Dr. Hann.

Čestitamo sretan Božič i Novu godinu, kako smo živi i zdravi dočekali, da bi svi skupa novu godinu zdravi sprehodili i opet drugu dočekali. Živilo celo članstvo D. S. D. i želimo, da nas bude na drugu novu godinu još deset puta toliko.

J. Briski, tajnik.

Mt. Olive, Ill., 18. dec. — Od društva sv. Družine št. 2 D. S. D., Mt. Olive, Ill., se naznanja, da je bila izžrebana srečka št. 179 od društva sv. Družine št. 11 D. S. D., Pittsburgh, Pa., br. Petra Miheliča. Prosim, naj mi pošlje natančni naslov, da mu pošljem zlato uro. Objednem se zahvalim vsem društvom, katera so nam pripomogla pri prodajanju srečk. Obljubim Vam v ednakem slučaju vrniti. Odzvala so se vsa podrejena društva D. S. D. na opomin z dne 20. nov. v glasilu Am. Sl.

Z bratskim pozdravom

And. Maren, tajnik, Box 437.

Pittsburgh, Pa., 26. dec. 1916.—Društvo sv. Družine št. 11 D. S. D. v Pittsburgh, Pa., je imelo svojo letno sejo v nedeljo 17. dec. Na istej se je volil tudi novi odbor in izvoljeni so bili sledeči sobratje:

Frank Trempus, predsednik.
Frank Benec, podpredsednik.
Joseph L. Bahorich, zapisnikar.
John Balkovec, blagajnik.
Štefan Yelen, reditelj.
John Flajnik, Geo. Weselich Jr. in Joseph Weselich Jr., nadzorniki.

Kakor je razvidno iz zgoraj navedenega naznanila, so vsi novo izvoljeni uradniki možje, da se društvo nanje lahko zanese, ker imajo mnogoletno izkušnjo pri drugih bratskih društvih.

Tudi stari odbor je veliko storil za povzdigo in obstoj društva, toda uradovati pri novoustanovljenem društvu je veliko dela in težav ter ni zameriti, da se je naš dosedanji odbor zahvalil in ni zopet sprejel urada.

Kakor je bilo sklenjeno, da bode ta seja zadnja s prostim pristopom, poroča tajnik, da se je oglasilo več prosilcev za pristop toda ni jim mogoče biti na današnji seji. Zatorej prosi pojasnila. Sklenilo se je, da se sprejema nove člane(ice) s prostim pristopom do 31. decembra ali do 5. nedelje v mesecu. Če kateri izmed cenjenih rojakov in rojakinj želi pristopiti k našemu velikemu društvu, naj pride zgoraj omenjenega dne v K. S. Dom po rani maši.

Želeč srečno, veselo ter zadovoljno novo leto vsem rojakom in rojakinjam širom Amerike, Glasilu naše slavne družbe, Amer. Slov. pa veliko novih in stalnih naročnikov, kličem: Vse za vero, dom in narod, ter vsi za enega, eden za vse — bodi naše geslo tudi v letu 1917!

Geo. Weselich, tajnik.

ZVONOVI DOMAČI.

(Iz "Slovenca".)

Le doni zvon iz temnih lin
in vzbujaj mi na dom spomin!

Kje so zlati časi, ko me je učila mati to krasno pesem! Kje so srečni časi, kje je ljuba mati! Zginili, minuli so časi nedolžnega veselja v vesoljnem morju večnosti, mati spi večno spanje v tihem grobu. Prišli so drugi časi, časi resnega življenja, dnevi trpljenja, težav. Usoda me je iztrgala iz brezskrbnega življenja, pahnila me v nevarne vrtince sveta. Tavam kot tujec po tujem svetu. Marsikdaj si v tolažbo zapojem pesmico, ki sem jo podeval od matere. Le doni zvon iz temnih lin!... Kdor zna to pesem, ve, kako krasna je nje vsebina, v srce segajoča nje melodija. Čast možu, ki jo je zložil. Živel bo večno v spominu čistega ljudstva, ki je večno. Takih mož potrebuje naš narod, ki ga bodo bodrili do ljubezni do rodne grude, do bratov.

Spominjaj me, zvon v tujini, na dom, kamor hrepeni moja duša, kamor si žele srca milijonov. Kje si večna poezija, ki si mi poživljala dušo pod domačim nebom? Poezija, brez tebe ni idealov, brez idealov ni življenja. Poezija, ti daješ življenju vsebino, ti narediš življenje vredno življenja. Šel sem med svet, ostavil blaženo zemljo, na katerfi kraljuješ ti, kraljica večne lepote. Kako hvaležen sem zvonovom, ki me spominjajo na dom, kraljestvo poezije.

Jutro... Lahka jutranja zarja oznanjuje prihod zlatega solnca. Iz temnih lin se oglasi zvon. Poje jutranjo pesem v čast semogočnega. Njega srebrni glas se razlega po domači dolini, domačih gorah. Solnce prihaja, narava, vstani! In sleherna stvarca vstane ter se poda na svoje vsakdanje delo. Uho sliši, oko vidi poezijo, katere krasota je nepopisna.

Večer... Solnce zahaja za domače gore, zadnje žarke pošilja zemljanom v slovo. Po dolini lega večerni mrak, krilati oznanjevalec noči. Iz zvonika zapoje večerni zvon krasno melodijo. Ave Maria, ave Maria! Narava lega k počitku, vesoljno stvarstvo uspava mila, tiha melodija večernega zvona. Poezija...

Sveta so čustva, ki napolnjujejo čisto dušo mili glasovi zvonov, ko oznanjajo Gospodov dan. Duša se veseli, narava se raduje, smehlja se ti od veselja sleherno naravno bitje. Resna, otožna je melodija zvonov, ko spremljajo trpina na njega zadnji poti. Življenje je boj in brez boja ni življenja. povejte nam zvonovi! "Delo, delo, delo." To je njih odgovor. Delo je naša zemeljska naloga. Delo je boj poezije duha s prozo vsakdanjega življenja. Posvetite se delu, se ne omadeževati, z rokami delati od jutra do večera v potu svojega obraza, a dušo in misli obračati proti nebu, to je naša sveta naloga.

Domači zvonovi prav milo pojo! Kdaj vas bom zopet slišal peti, kdaj se zopet radoval ob vaših milih glasovih. Kje je moj ljubi dom, tam za devetimi gorami, v deveti dolini! Tako daleč, daleč, da ne slišim vas, zvonovi domači. In ker vas ne slišim, sem žalosten, ker me ne tolažite, sem otožen.

Žalostno je postalo življenje, svet se je spremenil v dolino žalosti. Solnce ne sije več jasno, ptičice ne pojo več veselo, rožice ne cveto več tako ljubo kot v zlati dobi miru. Utihnile so krasne pesmi med našim ljudstvom, umolknile milo doneče strune pevcev. Vse žaluje, tuguje. Človeštvo je zadela nesreča, kakršne zgodovina ne pomni. Blodimo po zemlji kot slepci brez upanja, da še kdaj vidimo svetlo luč zlatega solnca. Luč miru in sprave, o luč ljubezni, si zašla za večno za črne gore spora in sovraštva?! Pridi zopet, vrni se, svetla luč zvezde vodnice, prepodi z zemeljskega površja temo žalosti! Zasveti zopet, da spregledajo ljudstva, da se vrnejo narodi k edinosti, večni ljubezni! S teboj se bodo vrnili dnevi veselja, radosti, na zemlji bo zavladal mir med narodi, sloga in sprava med ljudstvi, ljubezen med ljudmi. Razvile bodo rožice svojo prejšnjo krasoto, ptičice bodo zopet pele svoje prejšnje ljubke melodije. Med ljudstvom bodo vstali pevci, ki bodo opevali tvojo blagodejno moč, moč vsemogočnosti.

O solnce, po tebi koprni, hrepeni duša vesoljnega ljudstva, duša, ki mora brez tebe usahniti. Pridi, pridi. Ko boš ti izšlo izza gora pogube, žalosti, tuge, tedaj bodo zapeli zvonovi domači melodijo, kakršne vesoljstvo še ni slišalo. Rosno bo oko od veselja, duša polna radostnih, blaženih čuvstev. Ljudstva se bodo vzdramila, oživela pod tvojo blagodejno močjo. Zvonovi te bodo slavili, zvonili bodo melodijo vstajenja. Hvalo bodo peli onemu, ki te bo poslal, da kažeš narodom pota, ki so jih zgrešili, pota, ki vedejo do napredka, do poezije, do življenja. A solnce, ti ne boš vzbudilo k življenju samo ljudske duše, pod blagodejnim vplivom tvoje nebeške moči bo vstalo celo vesoljstvo, sleherna stvarca bo obhajala veselo alelujo.

Ko boste vi, zvonovi domači, zadoneli oznanjujoč vzhod solnca solncev, tedaj se bodo vračale na blažena domača tla milijonske trume hrabrih sinov svete domovine. Domovina, zate bo nastopila zlata doba, ko bo vzljubil brat brata, človek človeka.—L. Loški.

RAZNOTEROSTI.

Odlikovan pes.

V mestecu Dudley na Angleškem je ponoči v neki hiši začelo goreti. Ljudje so vsi trdno spali in nihče ni vedel za nevarnost, ki jim je pretila. V veži je spal majhen gospodarjev psiček "Nell"; ko je zavohal dim, je začel lajati, a nihče se ni zmenil za to. Psiček je nato še obupneje lajal in nemirno dirjal po stopnicah gor in dol, tako da se je končno gospodarju le čudno zdelo ter je odprl vrata. Nasproti mu je butil gost dim, bil je zadnji čas. Rešili so se vsi stanovalci in ogenj so lokalizirali. Psičku rešitelju so pa sedaj podelili bronasto svetinjo, ki jo je ustanovilo društvo "Canine Society" za rešitev iz nevarnosti požara.

Mučenje otrok na Nemškem.

"Berliner Tagblatt" poroča, da je leta 1913 dospelo v javnost 10,546 slučajev o mučenju otrok. Surovi stariši so se v teh slučajih posluževali kot orožja proti svojim otrokom: gorečih svetilk, kladivov, podkovanih čevljev, železnih loncev, igel, škarij, jermenov, sekir itd. Otroci so bili več ali manj poškodovani. Koliko slučajev je pa javnosti ostalo prikritih!

Somi Azijatskega morja.

V morju, ki oklepa azijatsko zemljo od Indije do Japana, so somi gotovo najštevilnejši in najnevarnejši. Na malajskih obalah jih imenujejo ljudožrce po vsej pravici. Ljudje pa se maščujejo na ta način, da pripravljajo iz njih različna jedila. Najbolj se bojijo soma, ki živi v Malajskem morju in se imenuje ikanja. Ko se je pred nedavnim časom pogreznila neka francoska ladija v morski ožini Rio, je poginilo največ ljudi radi somov. Okrog 90 so jih zgrabili v tistem trenutku, ko so padli v vodo in jih potegnili v globočino. Prirodoslovci razločujejo v teh vodah okoli 17 različnih somovih vrst, izmed katerih dosežejo mnogi dolgost osmih metrov. Največji te vrste so v Indijskem morju okoli Ceylona. Dosežejo dolgost 15 metrov. Vendar se teh manj bojijo, kot onih manjših v izhodnem delu, ker imajo slabše zobe. Dostikrat se posreči, da se jim iztrga ugrabljeni plen, kar je pri manjših radi strahovitega zobovja nemogoče.

Čebelna pridnost.

Neki nemški znanstvenik je izračunil, da morajo čebele izsrkati 7 in pol milijona deteljnih cvetov, preden spravijo skupaj 1 kg sladkorja. Za 1 kg medu, ki vsebuje približno 75 odstotkov sladkorja, je treba torej 5,700,000 deteljnih cvetov.

Akademija kaznjencev.

V severni Sibiriji so ustanovili ruski dijaki, ki so bili izgnani iz Rusije vsled revolucije l. 1905. svojo akademijo. Vlada jim gre pri tem na roko, zato člane oprošča navadnega dela. Dijaki člani te akademije, se ponajveč bavijo z raziskovanjem še nepoznanih krajev Sibirije. Člani te akademije so preiskali tudi Novajo Zemljo. Tako utegnejo ubogi prognanci koristiti človeštvu.

Angleži se pripravljajo.

London, 25. dec. — Vladni načrt za narodni vpis v svrho vojnega dela je na kratko sledeči:

Vsi moški v deželi in ne v armadi — prejkone od 16. do 60. leta starosti — se bodo morali vpisati za vojno delo.

Vlada je mnenja, da se smejo tudi ženske zglasiti kot radovoljke, ali zaenkrat ženske niso vštete v načrt.

Bojna ladja v Adriji uničena.

Berlin, 25. dec. (Brezžično v Sayville.) — Agentura za prekmorske novice poroča:

"'Frankfurter Zeitung' prinaša iz Lugana vest, da je neka italijanska bojna ladja, ki se njeno ime ni moglo doznati, dne 13. dec. v Jadranskem morju zadela ob mino in se s celo posadko vred potopila. Na krovu se je nahajal generallajtnant Bandeni, poveljnik italijanskih čet v Albaniji."

Parnik se pogreznil.

Pariz, 24. dec. — Brzojavka iz Marseillesa poroča potop nekega italijanskega parnika vsled trčenja z neko francosko pomožno križarko.

Parnik je imel na krovu veliko število dopustnikov in je bil popolnoma razdejan. Več jih je utonilo, 120 je bilo rešenih.

POMAGAJMO REVEŽEM V STARI DOMOVINI

Dvajseti izkaz darov.

Mrs. Leo Knafelc, Watson, Sask., Canada	$ 2.00
G. M. Sone Bruder, Spring Garden, Cal.	1.00
Jos. Zakrajšek, Cleveland, O..	1.00
John Adamich, Joliet	1.00
Anton Krasovec, Manistique, Mich.	.50
Skupaj	$ 5.50
Devetnajsti izkaz	729.30
Skupaj	$734.80

Darove sprejema: Amerikanski Slovenec, Joliet, Ill.

RABIMO DEKLE ZA HIŠNO DELO. Dobra plača. Chicago telefon 1285 J — 106 First Ave., Joliet, Ill.

LOKALNI ZASTOPNIKI(ICE) "A. S."

Allegheny, Pa.: John Mravintz.
Aurora, Ill.: John Kočevar.
Aurora, Minn.: John Klun.
Bradley, Ill.: Math. Stefanich.
Bridgeport, O.: Jos. Hochevar.
Chicago, Ill.: Jos. Zupančič.
Calumet, Mich.: John Gosenca.
Cleveland, O.: Jos. Russ in Leop. Kušljan.
Chisholm, Minn.: John Vesel.
Collinwood, O.: Louis Novak.
Delmont, Pa.: Jos. Pavlich.
Denver, Colo.: George Pavlakovich.
Ely, Minn.: Jos. J. Peshel.
Enumclaw, Wash.: Jos. Malnerich.
Gilbert, Minn.: Frank Ulchar.
Gowanda, N. Y.: Frank Zore.
Great Falls, Mont.: Mat. Urich.
Hibbing, Minn.: Frank Golob.
Houston, Pa.: John Pelhan,
Indianapolis, Ind.: Martin Česnik.
Iron Mountain, Mich.: Louis Berce.
Ironwood, Mich.: M. J. Mavrin.
Kansas City, Kans.: Peter Majerle.
La Salle, Ill.: Anton Kastello in Jakob Juvancic.
Lorain, O.: Jos. Perušek.
Lowell in Bisbee, Ariz.: John Gričar.
Milwaukee, Wis.: John Vodovnik.
Moon Run, Pa.: John Lustrik.
Newburg (Cleveland): John Lekan.
Ottawa, Ill.: Jos. Medic.
Peoria, Ill.: M. R. Papich.
Pittsburgh, Pa.: Anton Sneller.
Pittsburgh, Pa.: Urh R. Jakobich.
Pueblo, Colo.: Mrs. Mary Buh.
Rock Springs, Wyo: Leop. Poljanec.
Sheboygan, Wis.: Jakob Prestor.
So. Chicago, Ill.: Frank Gorentz.
Springfield, Ill.: John Peternel.
Soudan, Minn.: John Loushin.
So. Omaha, Neb.: Frank Kompare.
Stambaugh, Mich.: Aug. Gregorich.
Steelton, Pa.: A. M. Papich.
St. Joseph, Minn.: John Poglajen.
St. Louis, Mo.: John Mihelcich.
Valley, Wash.: Miss Marie Torkar.
Waukegan, Ill.: Matt. Ogrin.
West Allis, Wis.: Anton Skerjanc.
Whitney, Pa.: John Salmich.
Willard, Wis.: Frank Perovšek,
Youngstown, O.: John Jerman.

V onih naselbinah, kjer zdaj nimamo zastopnika, priporočamo, da se zglasi kdo izmed prijateljev našega lista, da mu zastopništvo poverimo. Želeli bi imeti zastopnika v vsaki slovenski naselbini.

Uprav. "A. S."

TROLLEY FOR CONVEYING WOUNDED ITALIAN SOLDIERS

Photo by American Press Association.

KAKO ODPRAVLJAJO ITALIJANSKE RANJENCE S POGORSKIH BOJIŠČ.

Svet, na katerem se vojskujejo Avstrijci in Italijani, je menda najtežavnejši za bojevanje v evropski vojni. Odpravljanje topov in streliva na pogorska bojišča nudi skoro nepremagljive težave na obeh straneh. Fotografija kaže, kako odpravljajo italijanske ranjence s pogorskih bojišč potom "vozil na žicah".

Rodoljubje na deželi.

POVEST. SPISAL DR. FR. DETELA.

(Dalje.)

"Oh, ne govorite tako!" ga je prekinila. "Saj Vam želim jaz dolgega in srečnega življenja kakor sama sebi."

Berus ji je podaril zlatnino in srebrnino svoje prve žene. Oh, kako je ogledovala mati z žarečimi očmi bleščeče uhane in zapestnice, pasove in verižice! Vse je pretehtala v roki in precenila v srcu.

"Vidiš, ljuba hčerka," ji je dejala razveseljena in jo objela, "da ni nesreče brez sreče? Konrad je poslušal preveč samega sebe; ti si pa poslušala mene; zato boš srečna na tem svetu."

Mati je sedla za mizo in pisala Konradu veselo poročilo, da ga nekoliko potolaži v bridkosti in da ga pomiri zopet z dobro sestro, ki mu je za majhno razžaljenje napravila veliko veselje. Vsa rodbina se je ponašala z Danico.

Drugi dan je prišel notar pisma delat, in v živahnih gručah so se prepirale ženske po vasi, katera da je vse to najprva slutila in vedela.

Pri Mraku je Osat, tiho zadovoljen, ne z Berusovo ali Daničino srečo ali celo Mrakovimi neprilikami, ampak sam s seboj in s svojo znanostjo, poslušal, gledal in molčal. — A molčal je tudi gospodar, in celo gospodinja je bila sklenila, da ne izpregovori o tej zadevi nobene besede, in se je res dolgo držala svojega sklepa. Osat pa je vedel, da se takšni sklepi že napol zlomljeni rode; zatorej je tiho čakal in poslušal. V družbi ujezi takšno ravnanje vsakega človeka, in tudi Osatu se je bilo že večkrat posrečilo razjariti s poslušanjem in molčanjem mnogo potrpežljivejše ljudi.

"Ha!" je prelomila sklep in molk Mrakovka, "ko sem se možila jaz, nisem nikomur nič prikrivala. Jaz sem se ponašala z ženinom, ženin z menoj, in moško sva hodila skupaj. Poglejte pa enkrat tadva. Ženin gleda sem, nevesta tja, in če stopica ona po tej strani ceste, koraca on po drugi. — Ampak značajni so ljudje po naši vasi, to se mora reči. Prej je vse vprek opravljalo Danico; zdaj se ji že klanjajo in ližejo. Človeku se gnusi.."

"Pa pravijo," je pritrdil Osat, "da ženitev šele razveže opravljive jezike. Na ljudi se res ni zanesti."

"Čisto nič. Ampak imenitne copate bo nosil svak. Jaz mu kupim za svatbo še interlat."

Osat je zmignil z ranami. "Zunaj zakona se bore za enakopravnost ženske, v zakonu pa moški," je dejal, se poslovil in šel h gospe Radičevi.

Iz Loga je prihajala gospa Črnetova, in komaj se je še ognil Osat, da se nista srečala. Žalostnih in nesrečnih ljudi namreč on ni rad videl, ker so mu budili neprijetna čuvstva, ki motijo trezno sodbo. To posebnost je pripisoval mehkoti svojega srca, in v tem mnenju ga je prav posebno potrdila ta dan gospa Radičeva, ko je hvalila z vso prisrčnostjo njegovo dobrotljivost, o kateri je bila toliko lepega povedala uboga gospa Črnetova.

'Tudi Vašega dobrega srca še čaka sreča," je sklenila.

"Želja po sreči korenini pač v vsakem človeškem srcu," je dejal Osat.

"A želja sama, gospod doktor, ne velja nič. Za srečo se treba potruditi.'

"Truditi se more človek le tedaj, če mu sije kaj upanja. Dokažite mi, milostiva, da je dosežna sreča, in takoj sežem po njej!" — Kakor Mrakovka Bogomiru tako ljubeznivo je govorila gospa Radičeva Osatu na srce; a dočim se je žalostil Bogomir, ker je le predobro razumel svojo pomočnico, se je Osat veselil, ker svoje ni razumel. Zdelo se mu je, da je govorila zadosti razločno, a ker je želel natančnejših pojasnil v svoji samoljubnosti, je molčal in poslušal, metoda, ki se je bila izponesla pri Mraku.

Zunaj se je oglasila Betka in prekinila razgovor.

"Jaz mislim, gospod doktor, da se razumeva," je stisnila gospa roko Osatu.

"Jaz si laskam, da se," je dejal Osat in se ponosen in zadovoljen vrnil proti svojemu domu.

Zadovoljen pa ni bil zaradi kakoršnekoli istinite sreče; izviralo je to prijetno čuvstvo iz treznega premisleka, ki je skrbno deval na vago v eno torilo razloge za, v drugo razloge proti svoji srčni zadevi. In ko se je nagibalo zdaj eno torilce, zdaj drugo, da ni prav vedelo, v katerem da počiva pravzaprav sreča, si je mel gospod doktor roke v prijetni zavesti, da seže lahko ali sem ali tja. Možnost sreče, ki mu je bila takorekoč na ponudbo, ta mu je budila ponosno zadovoljnost. Tako je skopuhu bogastvo pri srcu, ne zaradi užitka, ampak zaradi možnosti uživanja; tako se srečno zadovoljujejo prav mnogi poštenjaki z laskavo mislijo, kaj vse bi lahko storili, če bi hoteli; boje pa se, da ne bi z dejanjem trpela zadovoljnost; zakaj možnost kakoršnegakoli dejanja je neizmerno večja od dejanja samega, zatorej tudi ona samozavest tolikanj prijetnejša nego delo, ki, še tako uspešno, vendar nikoli popolnoma ne zadovolji srčnih zahtev.

A tudi to tiho zadovoljnost je pregnalo kmalu spoznanje, da se bo treba naposled vendar odločiti. To pa je bila Osatu sitnost; zakaj kakor kmet krta z motiko, tako je čakal v njegovem srcu vedno trezen premislek, kdaj da se bo zgenilo kakšno nežnejše čuvstvo. Malo je tedaj upanja, da bi gospod doktor še prijadral v zakonski pristan, in naravnejše je, da se ženijo in može bolj mladi ljudje, ki niso še prišli k pameti.

Na materino pismo je odgovoril Konrad, da ga veseli, da so dobili Črnetovi zavetje pri Berusu in da je Danico vendar enkrat srečala pamet; hkrati je vprašal, kaj da je z veselico. Zahvalne besede ni izrekel nobene; naši ljudje namreč radi skrivajo takšna čuvstva, in zlasti se hvaležnost tako redko kdaj pokaže na dan, da bi površen opazovalec sodil, da je sploh ne čutijo. Skrivajo pa jo iz boječnosti, ker se zdi hvaležnost nekaka podložnica dobrotljivosti, a podložnega, zavisnega se noče kazati nihče. Ko se je napravljal Ajant na boj s Hektorjem, je tudi velel tovarišem najprej, da naj molijo zanj natihem, da ne bodo slišali sovražniki. A zavedel se je hitro te boječnosti in pristavil: "Ali pa tudi na glas, ker se ne bojim nikogar nič." Mi pa nismo takšni junaki, in iz strahu izvira mnogo dozdevne nehvaležnosti, kakor mnogo navidezne ponižnosti.

Kaj da je z veselico? je vprašal Konrad. Dasi se je bil odpeljal on, ki je bil duša vseh priprav in dasi ni bilo po žalostnih dogodkih nobenega posebnega zanimanja več in bi bili najrajši odpovedali vsi sodelavci, se je slavnost vendar priredila, kakor bomo slišali. A to je zasluga edino gospoda Mraka. On je bil namreč že klal v ta namen in je poročal odboru, ki se je začel kujati, da je že toliko in toliko napekel, napražil, nacvrl in da odločno pričakuje narodne slavnosti, ali pa naj odbor poplača in použije, kar je pripravljenega. Odbor se je odločil za prireditev.

IX.

Za svatbo so se delale velike priprave, ker je hotel Berus nekoliko pobahati, nekoliko ponagajati tistim, ki se niso navduševali za njegovo zvezo. Črnetova gospa in Milka sta šivali poročno obleko in tiho premišljevali svojo nesrečo; nevestina mati je sestavljala zadovoljna spored pojedini, katere naj bi se spominjali Podlomci leta in leta, in Danico so obiskovale tovarišice in jo objemale v sočutni nadi, da pride tudi nanje vrsta. Berus pa je radosten prebiral neznanih pisalcev ali pisalk pisma, ki so mu črnila nevesto, in zadovoljen sklepal iz nepodpisane zavisti, kako srečna da se zdi ljudem Danica. Prvo pismo ji je tudi pokazal; a ker jo je užalilo, je posiljal naslednja Mrakovim, da naj bero in se vesele z njim.

"Neumna si, Danica," je dejal, "da si k srcu ženeš to hudobijo. Ali ne veš, kaj je vzrok? V oltar bi te postavili ti ljudje, v oltar, če bi se razdrla ženitev." Danica je omenila, da pojde k Mrakovim vabit, ker bi rada imela Julko za družico.

"Kakor hočeš," je odgovoril mož. 'A či mbolj boš hodila za njimi, tem manj bodo marali zate."

Popoldne, ko so bili odšli stalni goštje in ni bilo pričakovati drugih, se je odpravila Danica z materjo. Mrakova gostilnica je bila videti prazna; pred vrati na solncu je ležal sultan in zastavljal vhod. Ženski sta ga poskušali odgnati; a pes se ni genil; samo zgornjo ustnico je nekoliko privzdignil, da so se pokazali beli zobje. Danica je klicala Julko; a nihče se ni oglasil, in mučno je bilo stati pred hišo. K sreči je prišel po stopnicah dr. Osat, ki je brenil lenega psa, da se je nerad in z renčanjem zravnal pokoncu in si poiskal drugje ležišča.

"Naš pes, gospodična Danica," se je klanjal Osat, "je narobe Cerberus. Cerberus je na oni svet puščal duše, nazaj ne; naš sultan pa ne razume obrtnih koristi nič. — Gospa Mrakova, Danica je prišla vabit."

Mrakovka, ki je dremala v sobi, se je začela čuditi: "Zakaj pa Berusa ni? On nam je vendar bližji. Brat je brat."

"Nemara pride tudi Berus sam," je dejala Danica in sklepala na tihem, da ga bo še poskusila pregovoriti.

"Ah, nemara!" je dejala Mrakovka. "Kaj pa je vzrok, da ne mara?"

Osat je začel posredovati in je zagotavljal Danico, da prideta na svatbo gotovo oba Mraka in Julka da bo družica.

"Tega še ne vem," se je branila žena. 'To bo odločil moj mož, in brez njega ne obljubim jaz nič."

"Kaj pa Vi, gospodična, ali boste prišli z ženinom na našo veselico? Ali nas bosta počastila?"

"Oh, gotovo prideva," je dejala Danica.

"Dobro, gospodična," je pohvalil Osat. "Za Mrakovo gospo se tudi ni treba nič bati; še plesala bo na Vaši svatbi. Kako Vas ima pa tudi rada! Po mojem mnenju pa ni zadosti, če se sorodniki radi imajo samo v srcu; treba je to tudi javno pokazati, na veselje prijateljem in na jezo nasprotnikom.— Pri Vas ste danes, gospodična, že otvorili kegljišče?"

"Da, gospod doktor, in pričakujemo tudi Vas."

"Krčmarica si pa res dobra, Danica,' je rekla Mrakovka. 'V tuje krčme hodiš gostov vabit."

Megličevi sta se poslovili, in Osat ju je spremil do vrat; potem pa se je vrnil k Mrakovi gospe nadaljevat razpravo o ljubezni med sorodniki, ki je ne samo naraven zakon, ampak tudi koristna na obe strani.

"Oh, saj imam rada Danico," se je zagovarjala gospa.

"Ampak, gospa, da kaže človek na zunaj komu ljubezen, ki je ne čuti v srcu, to se dogodi prav pogostoma in je umevno; a da ima kdo koga rad, dela se pa, kakor da bi ne maral zanj, to je tako navihano in prefrigano ravnanje, da ga navaden človek ne razume. Kaj mislite, koliko časa bo še živel Berus?"

"Oh, zastran mene naj živi, kolikor časa hoče!"

"Krščanska želja, ki se ne bo uresničila. Jaz mu prisojam kvečjemu poldrugo leto. Takšnega svaka bi jaz ne žalil."

"Kdo ga je pa žalil vendar, gospod doktor!"

"Njega? Nihče. Ali pa menite, da ne bo povedala nevesta, kako prijazno in ljubeznivo, naravnost prisrčno da je bila sprejeta?"

"Kaj pa še hočem! Poklekala vendar ne bom pred njo."

"Jaz se bojim, da se nevesta zdaj-le joče, ženin pa kolne. Seveda, kdor ima sam denar, temu se ni treba tolikaj brigati za premožne sorodnike; navadno pa smo bogatim ljudem radi sorodni, in v poldrugem letu je Danica bogata sorodnica. In kako je napredna! Kegljišče otvorjeno, jed in pijača izborna, postrežba točna. Gotovo je že vsa družba doli. Zdravnik, mislim, nekoliko mešetari med adjunktom in lekarnarjem."

"Oh, kaj pa! Kako pa! In koliko smo mi že dali izkupiti zdravniku in lekarnarju! Tako se vračuje."

"Da, res. Iz same jeze človek ne bi hotel več zboleti. Za bolnike ne kaže dobro, če se bratita zdravnik in lekarnar, kakor je za kmeta boljše, če sta sodnik in notar razprta. — Zdaj pa moram na kegljišče. Iskren pozdrav bom izročil gospodu svaku in bodoči svakinji." —

"Oh, kako je težak!" je vzdihnila Mrakova gospa, ko je bila sama in si je nerada priznavala, da je bilo očitanje opravičeno. Skoraj kesala se je, da ni sprejela Danice prijazneje, da ni zadosti prikrila srčnih misli. Zakaj res, malokatero srce je tako lepo, da bi se smelo golo pokazati. A kdo je dal Osatu pravico očitanja! Tako je pač. Ker je bila ona nezadovoljna sama s seboj, se je hudovala na Osata, ki ni zagrešil drugega, nego da je govoril resnico. Resnicoljubnim ljudem se vsem tako godi. Osat pa, ki je bil zadovoljen takrat kolikor toliko sam s seboj, je bil tudi kolikor toliko z drugimi ljudmi.

"Ah, tri neveste skupaj," je pozdravil veselo družbo na Berusovem kegljišču. Z lekarnarjevimi namreč je bila prišla tudi gospodična Betka, da bi se poravnalo nesporazumljenje z Berusom, in z Betko in Miro je kegljala tudi Danica; imenitno; vse je veljalo, naj je padla krogla, kakor je hotela, naj se je zadela kamorsibodi, samo da se je srečno privalila do cilja, ali pa če tudi ne; samo da je padel kegelj, magari od strahu ali smeha. Gospodje pa niso bili novinci, in Berus je podiral vrste, da je letelo iverje od kegljev. Predlagal je bil, da bi se kegljalo za velike vsote, in stisnil Danici šop desetakov v roko; a gostje so se uprli, češ, da razburja visoka igra strasti, in ker je bil Berus predober kegljač. A izkazoval se je le, kadar je bil z Danico pri isti stranki; kadar sta si bila nasprotna, se mu je kazilo. Tako postrežljivih ženinov nista imeli ne Betka, ne Mira.

Dr. Osatu pa je bilo toliko do resnice, da se je rajši zameril vsemu svetu, ko da bi bil molčal. Dasi ni samo slutil, ampak vedel, da bo Berus hud, če pove, kako je bila sprejeta pri Mraku Danica, in da mu bo zamerila Danica sama, vendar je sklenil govoriti, mučenec resničnosti, ki bi se lahko primerjal s Sokratom. Saj se je tudi Sokrat prikupoval svojim rojakom s tem, da jim je dokazoval, da nič ne vedo. Da bi bili vročekrvni Atenci tudi Osata obsodili na smrt zaradi njegove sitnosti, kakor so Sokrata, ni treba praviti; v Podlomu so ga samo v mislih in željah iz vsake družbe parkrat vun vrgli; toliko je napredovala javna nravnost in strpljivost.

Od dr. Osata je tedaj zahtevala resnicoljubnost, da je vprašala Berusa, če ve, kako so sprejeli Danico pri Mraku.

"Oh, prav prijazna je bila Mrakova mama," je segla vmes Danica, "in napol mi je že obljubila, da mi pošlje Julko za družico."

"Da, napol," je dejal Osat; "jaz sem bil priča. Najprej je zabranil Danici vhod sultan, ki je ležal pred vrati. Zunaj ji je kazal pes zobe, znotraj pa—"

"Da ustrelim to mrho, to sem že sklenil," je vzkipel Berus.

"Jaz ne vem," je dejal adjunkt, "zakaj da ne odpravi Mrak tega psa. Kazen je že plačal zanj."

"Niti v hišo ne bi bila prišla gospodična Danica," je nadaljeval Osat, "če bi ne bil prišel jaz na pomoč. A kdo bi se ne potegnil za tako zalo nevesto! Kaj, Berus?"

"Ali Vam je všeč, gospod doktor? Zakaj se pa Vi ozirate le bolj po priletnih?" Kakor bi bil vseh devet podrl, tak šum je zbudil Berus s temi besedami.

"Ah, ah, ah, nekaj novega," se je oglasilo od vseh strani in čestitalo osuplemu doktorju, ki se mu je zdela Berusova odkritosrčnost precej kmetska. Ozirov pač nikoli ni puščati v nemar. Saj celo, kadar prosimo koga, da naj nam odkritosrčno in brez ovinkov pove svoje mnenje, pričakujemo potrebne ozirnosti.

Osat je pustil kegljanje, sedel zase in si prižgal smotko. Da ga je takoj obkolil lepši spol, mu je bilo veliko zadoščenje, ki ga pa ni kazal. Takisto veseli pa so bili gospodje, da so kegljali sedaj brez ozira na dame in keglje.

"Nekaj se mi je dozdevalo, gospod doktor," je dejala lekarnarjeva gospa; "a sama sebi nisem prav verjela. A prav iz srca me veseli, če je resnica. Zdaj boste šele spoznali, kaj je prijetno življenje."

"Preden se človek odloči, milostiva,' se je branil Osat, "mora postaviti natančno bilanco izgube in dobička. Sploh pa zadeva ni še dozorela, in pazite, gospa, kaj da govorite! Tukaj je gospodična Betka in posluša, doma bo pa povedala."

Mučen molk je nastal pri teh besedah, in gospa je zardela, v zavesti, da je zašla predaleč in da ji utegne zameriti gospa Radičeva. Hotela se je le nekoliko pošaliti z doktorjem, ker ni nihče dvomil, da gospa ne mara zanj.

Vsa družba pa se je zavzela, ko je Betka vesela odgovorila, da bo njo in mamico prav prisrčno veselilo, če se ta nada uresniči. To je bil konec zanimivih razgovorov in živahne zabave. Gostje so se kmalu poslovili, in Osat je ostal sam.

"Lejte si," je dejala gospa lekarnarjeva zamišljena, ko sta bila odšla gospod Strnad in Betka, "kako rada nastane iz šale resnica! Norčevali smo se z gospodom doktorjem, ker smo mi-

(Nadaljevanje na 7. strani.)

Alpentinktura za moške in ženske lase od katere takoj prenehajo lasje odpadati in v šestih tednih krasni in gosti lasje popolnoma zrastejo in ne bodo odpadali niti osiveli. 1 flaša $2. — Ako želite imeti v 6ih mesecih krasne in goste brke in brado, rabite takoj Alpen Pomado, lonček $2. — Imate li sive lase? Rabite takoj Wahčič Brusli tinkturo, od samo ene flaše postanejo lasje v 8ih dneh popolnoma naturni, kakor ne ste v mladosti imeli; 1 flaša $1.75.—Wahčič Fluid kateri odstrani reumatizem, trganje ali kostibol v rokah, nogah in križicah, popolnoma v 8ih dneh; flaša 2 dol. 50c. — Kurje oči ali bradovice na rokah ali nogah v 3 dneh popolnoma odstranim za samo 75 centov. Za potne noge rabite Kneipov prašek, pije pot, odstrani slabi dnh in ozebline, baksa 75c. Elsa žauba zaceli vsako rano, opekline, bule, turove, grinte, kraste, lišaje v najkrajšem času, lonček $1, večji lonček $2. Ta žauba je velikega pomena za odrasle in otroke. V slučaju potrebe bi mogla imeti to žaubo vsaka družina v hiši. Če želite imeti čisto belo in mlado lice se umivajte z Wahčič "Tar Soap" (milo), odstrani prišče, solnčnate pege in drugo nečistost na obrazu, 3 kose za 75c. Kateri bi moja zdravila brez uspeha rabil mu jamčim za $5. Pri naročbi se priloži vsota v papirnatem denarju, če pa je menj kot dolar, se pa v znamkah po 2c v pismu pošlje. Za vse drugo pišite po cenik, katerega pošljem zastonj.

JACOB WAHČIČ

6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

THE CAPITOL BAR

G. Svetlicich, Prop.

405 CASS ST., JOLIET, ILL.

Edina slovenska-hrvatska gostilna v osredju mesta.

Kadar se mudite na vogalu N. Chicago in Cass St. vstopite k nam za okrepčila vseh vrst.

DOBRODOŠLI!

Metropolitan Drug Store

N. Chicago & Jackson Sts

Slovanska lekarna

JOHNSONOVI "BELLADONNA" OBLIŽI

REVMATIZMU, HROMOSTI, BOLESTI v KOLKU, BOLESTIH v ČLENKIH, NEVRALGIJI, PROTINU, OTRPLOSTI MIŠIC, SLABOTNEM KRIŽU, SLABOSTIH v ČLENKIH, PLJUČNIH IN PRSNIH BOLEZNIH, PRAZENJU v ŽIVOTU, VNETJU OPRSNE MRENE, PREHLAJENJU, BOLESTIH v LEDJIH, BOLESTIH v KRIŽU, HUDEM KAŠLJU

Rojaki in rojakinje! Kadar imate kaj moške ali ženske obleke ali perila za očistiti in gladiti, ne pozabite na našo slovensko firmo —

WILL COUNTY CLEANERS AND DYERS

S. KODIAK, lastnik.

Office and Works, 302-304 Walnut St. Joliet, Illinois.

Chicago tel. 3131. N. W. tel. 814.

Pokličite nas po telefonu in naš avtomobil odpelje in pripelje obleko na vaš dom. Naše cene so zmerne in delo garantiramo.

Oscar J. Stephen

Sobe 201 in 202 Barber Bldg.

JOLIET, ILLINOIS

JAVNI NOTAR

Kupuje in prodaja zemljišča v mestu in na deželi.

Zavaruje hiše in pohištva proti ognju, nevihti ali drugi poškodbi.

Zavaruje tudi življenje proti nezgodam in boleznim.

Izdeluje vsakovrstna v notarsko stroko spadajoča pisanja.

Govori nemško in angleško.

CHARLES D. DIBELL

ADVOKAT—LAWYER

Soba 508 Woodruff Bldg., Joliet

:CHICAGO PHONE 298:

Kadar imate kaj opravite s sodnijo obrnite se k meni.

Govorimo slovenski jezik.

Kolektujem in tirjam vsako vrstne dolgove. Alipa se oglasite pri

M. J. TERDICH, 1104 Chicago St.

JOHN STEFANICH

N. W. Phone 348

:.:Slovenska Gostilna:::

vino domače in importirano, fino žganje in diseče smodke.

915 N. Scott St., Joliet, Ill.

NE IZPOSTAVLJAJTE SVOJE

Zdravje v Nevarnosti!

Zdravje je nad bogastvom. Če se dobro ne počutite, ne poskušajte alkoholičnih grenčic, katere več ali manj slabijo kri in odvzamejo življensko moč krvnim celicam. Kri je najdražja tekočina, katera daje življenje. Teče skozi žile in donaša okrepčilo vsaki celici in mrenici v telesu. Istočasno odnaša iz telesa hitro se nabirajoče nepotrebnosti in se bojuje zoper vhajajoče bacile, zato odstranjuje vse kar oslabuje krvne celice in jih dela nesposobne. Le močna krvna telesca so sposobna opravljati to naporno delo. Čisto naravno vino jim ne škoduje, ker "Vino utrjuje sestav živcev in pomaga telesu izvršiti najtežavnejše posle", pravi Dr. Armand Gautier, član French Institute, v listu čitanem pred Academy of Medicine v Parizu. To je vzrok, da jemljite samo

Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vino

To nenavadno zdravilo je zmes grenkih koreninc, korenov in skorje, posebno velike zdravilne vrednosti, in čistega starega rudečega vina. Je prosto vsakoršnih lekarskih primeskov in strupa. Pomaga prebavljati, okrepčuje organe in pomiri živce. To je pomoč v slučaju

Zabasanosti, napihnjenja, riganja, glavobola, nervoznosti, slaboči krvi, tugovanja, navadne slaboče.

in drugih je dobiti v tem leku hitro in zanesljivo pomoč. Zavrnite nevredne ponaredke, ki le denar vničnjejo! Naš glavni namen, je narediti ta pripravek kar mogoče najboljši, a cena istega, ne glede na višanje potrebščin, ostane ista: $1.00 v vseh lekarnah.

Sedanja sezona vabi razne nedobrodošle goste, kakor revmatizem, in nevralgijo. Ali se jima znate zoperstaviti? Najboljši je rabiti TRINERJEV LINIMENT—mazilo, ki je izvrstno zdravilo za otrpel vrat, pretege, nartege, otekline in druge take bolezni. C[illegible] in 50c v lekarnah. Po pošti 35c in 60c.

V v[illegible]h slučajih kašlja rabite Triner's Cough Seda[illegible]avilo zoper kašelj), cena 25c in 50c, po pošti 35c in 60c.

JOSEPH TRINER,

IZDELOVATELJ.

1333-1339 South Ashland Ave. CHICAGO, ILL.

Slovensko Katoliško
Marije
(S. C. M. B. Society of
Ustanovljeno 15. avgusta 1909
PITTSBURGH,

Samostojno Pod. Društvo
Vnebovzete
St. Mary's Assumption)
Organizirano 2. aprila 1910
PENNSYLVANIA.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik:.....FRANK ROGINA, 36—48 St., Pittsburgh, Pa.
Podpredsednik:....MATH. MAGLESICH, 3440 Ligonier St., Pittsburgh, Pa.
Tajnik:.....JOSEPH L. BAHORICH, 5148 Dresden Way, Pittsburgh, Pa.
Zapisnikar:.....GAŠPER BERKOPEC, 4927 Plum Alley, Pittsburgh, Pa.
Blagajnik:.....JOHN BALKOVEC, 5145 Carnegie St., Pittsburgh, Pa.

NADZORNI ODBOR:

Joseph Pavlakovich, 54 Low Road, Sharpsburg, Pa.
John Šutej, 5113 Carnegie St., Pittsburgh, Pa.
Frank Mihelich, 4808 Blackberry Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNI ODBOR:

Joseph Jantz, 4502 Buttler St., Pittsburgh, Pa.
Frank Trempus, 4628 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
Anton Zunich, 1037 Peralto St., N. S. Pittsburgh, Pa.

Bolniški obiskovalec: WILLIAM TOMEC, 4811 Butler St., Pittsburgh, Pa.
Društveno Glasilo je: "AMERIKANSKI SLOVENEC", Joliet, Ill.

Vsa pisma in denarne zadeve se naj pošiljajo na tajnika. Vse pritožbe pa I. porotnika.

Rojaki! Pristopajte v to društvo, katerega cilj je: Pomagati onemoglim. Večja družba — Boljša podpora.

Društveno Geslo: "V slogi je moč."

LJUDSKA BANKA

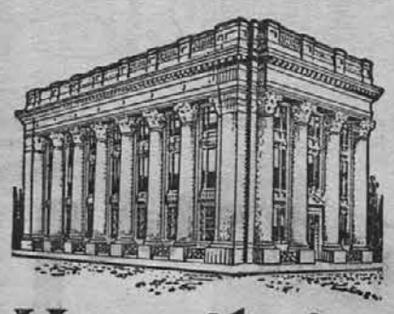

Vložite svoj denar na obresti v največjo in najmočnejšo banko v Jolietu

Hranilnica Vlade Zd. Držav, Poštne Hranilnice in Države Illinois.

Nad 12,000 najboljših ljudi v Jolietu ima tu vložen denar. Pod vladno kontrolo.

3% obresti od vlog. Začnite vlogo z $1.

First National Bank

PREMOŽENJE NAD $4,500,000.00

SLAVNOZNANI

SLOVENSKI POP

proti žeji - najbolje sredstvo.

Čim več ga piješ tembolj se ti priljubi.

Poleg tega izdelujemo še mnogo drugih sladkih pijač za krepčilo.

BELO PIVO

To so naši domači čisti pridelki, koje izdeluje domača tvrdka.

Joliet Slovenic Bottling Co.

913 N. Scott St. Joliet, Ill

Telefoni Chi. 2275 N. W. 480, ob nedeljah N. W. 344

Mestna Hranilnica Ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

NAJVEČJA SLOVENSKA HRANILNICA!

Koncem leta 1915 je imela vlog.....K 48,500,000.—
Rezervnega zaklada .....K 1,330,000.—

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po

4½ %

brez odbitka. Hranilnica je PUPILARNO VARNA in stoji pod kontrolo c. kr. deželne vlade.

Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike.

Posoja na zemljišča in poslopja na Kranjskem proti 5¼ odstotkov, izven Kranjske pa proti 5½ odstotkov obrestim in proti najmanj tričetrt odstotkov odplačevanju na dolg.

RODOLJUBJE NA DEŽELI.

(Nadaljevanje s 6. strani.)

slili, da hodi zaman za gospo Radičevo. Zdaj jo je pa došel."

"Ker ga je počakala," je dodal soprog.

"Vendar ni bil on tako neumen," je opomnil adjunkt.

"Ali pa ona ne tako pametna," je menila Mira. Tako zavida človeku človek največkrat le dozdevno srečo.

"Ali ste izgubili pri kegljanju, gospod Strnad, da ste tako malobesedni?" je vprašala Betka med potom slabovoljnega spremljevalca.

"Oh, ni besede vredno," je bil odgovor. "Torej, mama, posredovalka zakonskih zvez, se je srečno sama ujela v mrežo."

"Kako to?" se je čudila Betka. Strnad pa je molčal, ker ga je jezilo neumestno čudenje; saj je vendar ona sama v družbi potrdila to, kar se je zdelo njemu le predpustna šala. — "Te mreže še niste razložili, gospod Strnad," je dejala črez nekaj časa Betka, tudi ozlovoljena. "Kakor bi govorili keltski."

"To boste vendar prej znali Vi. Kdaj pa se napravi svatba?"

"Čigava?"

"Osatova vendar."

"Oh, mama bi jo rajša videla danes ko jutri."

"A kdo zadržuje, da se ji ne izpolni v starosti svatovska želja?"

"Mislim, da Osat, ki se vedno približuje, a ne reče odločilne besede. Mama ju spravlja vedno skupaj, ker bi rada preskrbela nesrečno gospo."

"Ah, o kateri gospe pa vendar govorite, gospodična."

"O kateri gospe?" se je zavzela Betka. "Vendar o gospe Črnetovi."

Strnad se je oddehnil, vesel, da ga ni še predaleč zavedel krivi sled. Ljubeznivo se je pokoril vso ostalo pot za prejšnje grehe, in ker Betka ni bila zamerljiva, sta prišla oba židane volje v Log.

Dr. Osat pa je bil ponosen na zavistno zanimanje, ki je je budil po Podlomu. In ko je bil po temeljitem preudarjanju sklenil, da si izboljša stan, bi bil tudi srečen, ako bi ga ne bilo mučilo novo premišljevanje, na kak način namreč da naj si vzgoji družico za življenje, ali s podvojeno ljubeznivostjo ali z navidezno nebrižnostjo.

Sicer imata obe metodi svoje vrline in svoje nedostatke, toda boljša in pametnejša se je zdela Osatu druga. Ženska ni razvajati, si je dejal in nikoli preveč reda in potrpežljivosti; razvajena ženska pa ugaja bolj drugim nego svojemu soprogu, ki svoje razvade že še prenaša, a dvojnega bremena ne zmore. Sklenil je torej z zunanjo hladnostjo pokoriti žar svojega srca, kakor se deva šampanjec na led, preden se pije, in začel se je izogibati gospe Radičeve v zviti nadi, da ga bo sprejela čez nekaj časa tem ljubezniveje ali da pride celo sama za — njim.

In res ga je kmalu pogrešila gospa in začela popraševati po njem in ga vabiti. Osat se je izgovarjal z obilnim delom, a da pride, kakor hitro bode utegnil. Gospa je bila užaljena, ker se je bala, da ji izpodleti naklep. Osat pa, ki se tega ni bal, je bil vesel in čakal, kdaj da pride za njim. In res ga je ustavila na potu, ga prijazno oštela in mu rahlo oponesla, zakaj da jo tako zanemarja.

"A kaj naju ljudje tako gledajo?" je prekinila pomenek, ko je zapazila, da pozdravljajo ljudje preprijazno in se muzajo preveč domače. Zardela je, se pogledala po obleki, se prijela za klobuk in si pogladila goste lase. Osat se je muzal njej in ljudem.

"To je popolnoma naravno, milostiva gospa," je dejal. "Če se dva pisano gledata, se ne čudi nihče; vsak pa osupne, če vidi, da se imata rada." — — Spremil je gospo do doma, ne iz ljubeznivosti, ampak da si je spotoma ogledal njive, travnike in živino. Začel se je namreč zanimati za poljedelstvo in živinorejo, in zaradi tega so dobile tudi večerne zabave pri Mraku drugo lice. Poprej je govoril Osat, in drugi so zehali, zdaj je govoril Mrak, in Osat je poslušal.

"Posestvo je čedno; toda gospodarja ni, in ženska je ženska," je dejal mož, kadar ni bilo žene zraven; oba skupaj pa sta obžalovala, da izgubita dolgoletnega gosta, in hkrati čestitala. "Ampak Betko boste prej omožili, gospod doktor?"

"To je vse v redu," je dejal Osat. "V nedeljo bodo oklicani Betka in sodnik in Berus z Danico."

"No, potem bomo pa volili Vas za poslanca, gospod doktor."

"Za državni zbor — razumete, gospod Mrak? — bi človek že še kandidiral, ker pride v velike razmere in se mu odpre široko obzorje, ampak v to domačo siromašnost, v deželni zbor— se ne izplača."

"Po pet goldinarjev je res majhna," je pritrdil Mrak.

Prihodnjo nedeljo sta se res oklicala oba para, in iz cerkve gredoč so godrnjale ženske, da se je tako nerazločno povedalo, koliko da je star Berus.

A starost se ne ceni po letih. Moško je pripeljal Berus mlado nevesto na veselico k Mraku. Zlati obeski so mu bingljali na težki verižici in debeli prstani so škrtali, ko so mu prijateljsko stiskali roke mnogobrojni prijatelji in znanci.

Kako se je vršil spored imenitne veselice, so že opisale natančno, dasi nekoliko laskavo, novine. Vendar se je o teh poročilih potem v pismu po pravici pritožil Konrad, da bi se bilo spodobilo navesti tudi ime onega, ki se je največ trudil za prireditev, in da tako zapostavljanje mladih delavnih moči ne bo obrodilo dobrega sadu za narod.

Po oficielnem delu se je vnela prosta zabava. Godci so zaigrali poskočnico, in dvorana se je napolnila s plesalci in plesalkami. V drugi sobi je bilo najglasnejše omizje, kjer je sedel Berus, ki je zabaval družbo po svoje, da so se mu smejali moški naglas, ženske pritajeno, brat in svakinja s težkim naporom. Zdajpazdaj je stopil žareč od veselja na prag in vnemal godce in plesalce. Danica je sedela poleg davkarjeve gospe, razmišljena, ker se je borila z neprijetnimi mislimi; ki so ji silile v glavo, in hvaležna, da ji ni bilo treba zabavati zgovorne sosedinje. Berus ji je prigovarjal, da naj si poišče plesalca, in mladi gospodje so jo vabili; a ona se je branila in se izgovarjala, da se ne spodobi nevesti. Zraven Berusa je sedel Bogomir, malobeseden, ker se je kesal, da se je bil dal pregovoriti. Pred prosto zabavo je bil hotel oditi; a Berus ga je bil zadržal, ga posadil za mizo in mu zastavil izhod.

"Jaz sam ne vem, zakaj imam tega gospoda tako rad," je vpil in nalival Bogomiru. "Dva človeka sta mi najljubša na svetu, odkar mi je vzel Bog Julčka, Danica in gospod učitelj, dva zlata srčka. — Ampak pijte vendar, gospod učitelj! Kakšen fant pa ste, ker ne pijete in ne plešete? Vaši godci godejo imenitno in so Vam res na čast. Nekateri sitneži so zabavljali, čemu to in zakaj to. Zdaj je pa vse zadovoljno in Vam mora hvalo vedeti. Na Vaše zdravje!"

Bogomiru je bilo pri srcu, kakor da bi se vsa glasna družba veselila njegove žalosti, in ga silila, da se je veseli tudi sam.

"Vi ste se tudi prišli veselit?" ga je pozdravila Danica, kakor da bi mu očitala brezobzirnost, in umeknila mu je svetlo oko, da se mu je zdelo, kakor bi se bila utrnila zvezda. Prokleta modrost, ki si mi zadavila srce! si je grizel Bogomir ustnice, preverjen, da bi z veseljem trpel vse težave trdega življenja, samo da bi bil dosegel, kar je bil zamudil. Oh, kaj da je zdravje, kaj sreča, spoznamo šele takrat, kadar je zdravje izgubljeno, sreča zamujena. In sedaj ta godba, to vriskanje, ta ples! Kakor bi se mu uprli lastni učenci in ga zasmehovali in dražili, tako so mu doneli na uho razposajeni zvoki in vmes je žarel obraz Berusov in nasproti, tako blizu in tako daleč, je bledela Danica, ki se mu je videla žalostna, nesrečna, po njegovi krivdi.

Dim in prah in sopara se je vzdigala in legala po prostorih, da so medlele svetiljke in godli godci kakor za prosojnim zastorom; krik plesalcev in smeh plesalk je prediral splošni šum in hrup in omotično ozračje. Bogomira, ki je bil parkrat sklenil vstati iza mize in se iztrgati družbi, a vedno obsedel, se je lotila čudna razjarjenost, da je začel ostro zavračati umestne in neumestne šale, s kakršnimi se je dražila družba. Berus pa ga je objel črez rame in kričal, zakaj da ne pleše: "Poglejte, kako se dolgočasi Danica! Peljite jo na plesišče v mojem imenu! Jaz vem, da bi ona rada plesala; toda zaradi mene noče, ker se jaz ne morem zasukati. Jaz pa ji privoščim veselje, in tudi potlej je ne bom zapiral, ko mi postane ljuba ženka, sedaj pa je dekle in prosta, in nihče ji nima nič ukazovati. Torej pokoncu!"

Bogomir je vstal, Danica pa se je vznemirjena branila, češ, da pač ne more plesati z Bogomirom, ko je drugim odrekla.

"Gola pretveza," se je hudoval Berus. "Vse gospe in gospodične plešejo, samo moja nevesta da bi sedela, bogme, ne!"

Zdrhtela in prebledela je Danica, ko jo je prijel plesalec, godci pa so zaigrali z novo vnemo, ko so zagledali na plesišču svojega vodja in mlado gospodinjo. Z združenimi močmi so izkušale trobenta in piščal in klarinet udušiti trezne misli, oglušiti pametne besede, dobrodušni bas pa se je rogal in smejal nespametnemu vrvenju kakor modrijan, ki pozna človeško življenje in odpušča sproti vsako budalost.

"Dosti je. Hvala!" je šepetala Danica, ko sta prihajala s plesalcem zopet do praga, kjer je stal Berus in jima ploskal.

"Ne!" je dejal Bogomir s stisnjenimi zobmi in jo trdno držal za roko. "Poslušati ne morate in zvedeti morate, kako sem jaz nesrečen, kak siromak. In Vi ste nesrečni. Nikar ne tajite, Danica! Prosim Vas, kakor le more kdo prositi, in pokleknil bi pred Vas: ne vzemite Berusa, ne vzemite ga! Usmilite se mene, ki hočem trpeti in delati za Vas. Živ človek Vas ne bo imel tako rad."

"Prepozno," je dehnila Danica in se mu izvila iz rok.

"Vidiš, Danica, kako lepo te je pobarval ples?" se je razveselil Berus, ko je bila prisedla. "Zdaj pa čašo gorkega čaja, da se ne prehladiš!"

Bogomiru pa se je vrtelo v glavi, da je komaj vedel, kaj da govori, in komaj vedel, kaj da počenja, ko je hitel razoglav na prosto v mrzlo noč. Hladni veter, ki ga je zunaj objel in pretresel, mu je posušil potno čelo in iztreznil omamljene misli, da je žalosten spoznal, kako daleč da je zašel. Jezil se je na Berusa, ki ga je bil spravil na ta grozni ples, na svojo razbeljeno kri, ki mu je bila popalila možgane, in burna želja, prositi odpuščanja razžaljeno deklico, ga je gnala nazaj v trumno dvorano.

"He, kako ste bledi!" ga je pozdravil Berus. "Tukaj moj punč! Izvrnite ga, da se ogrejete!"

Bogomir se je oziral po prvi, po drugi sobi; njegova plesalka je bila izginila. Njega pa se je prijemala nekaka omotica; temno se mu je delalo pred očmi, in dušil ga je težki vzduh. Kmalu se je poslovil in se opotekal proti domu, da so se mu dobrodušno muzali fantje, ki so oglarili okrog hiše.

Danica pa je klečala v svoji spalnici ob postelji in jokala, da je drhtela postelja od njenega ihtenja. Prebudila se je Anica, ki se je tiho splazila z ležišča, objela sestro in jo skrbno izpraševala, kaj da ji je.

"Oh, Anica," je dejala nesrečna deklica, "ti ne boš nikdar spoznala, kako rada te imam jaz." In stisnili sta se skupaj in jokali obe iz sestrske ljubezni, ki je brez usmiljenja zahtevala trdega dejanskega dokaza. Ko je zopet zadremala sestra, jo je nesla Danica nazaj v posteljo in sedla poleg nje in premišljevala svoj žalostni položaj. Očitala si je nezvestobo proti ženinu, nehvaležnost proti dobrotniku in se opravičevala z nesrečnim plesanjem, h kateremu je bila prisiljena, in preudarjala v mučni stiski, ali bo mogla izpolniti besedo, ki jo je dala prehitro. Oh, kako premišljena je bila, kadar se je brigala za svoj denar, kako brezskrbna, ko je vrgla svojo srečo na vago! Kako lahko bi bila obvarovala sebe bridkosti, dobrotnika sramote! Ah, ne obetati in potem odreči, ne sprejemati darov in v zahvalo prelomiti obljube! Koliko boljša je prva zamera od zadnje! In zdaj te priprave in vabila in oklic! Oh, kje je rešitev!

Ko se je bila nekoliko pomirila Danica, si je začela izdelovati načrt, kako da bi, ne da bi sama naravnost umeknila besede, pripravila ženina na druge misli, da bi se začel sam kesati in bi se potem v prijaznosti razdrl ves dogovor. Kako neizrečeno je ljubil Berus svojega Julčka! Zdaj pa je skoraj popolnoma splahnela mila podoba ljubega edinca in v očetovem srcu. A če bi oživel zopet ta spomin in raznetil staro ljubezen, bi morda ne ostalo prostora za nobeno drugo čuvstvo. Med tem ko je preudarjala, kako bi se to napeljalo, jo je premagalo spanje, ki je nadaljevalo mučno borbo med čuvstvi in mislimi, razumom in naravo.

Visoko je plavalo solnce drugega dne, ko je utrujena vstala Danica. Toliko je bila pomirjena, da je zopet čula v srcu glas dolžnosti do rodbine, glas zadolžene hvaležnosti. Ako mi izpodleti naklep, si je mislila vdano, ostanem zvesta obljubi in bom bolj v strahu držala neposlušna čuvstva. A še je migljala zvezda upanja šibki ladji, ki se je borila s srditim valovjem.

Vesel je pozdravil svojo nevesto Berus in ji ljubeznivo očital, zakaj da je vstala tako zgodaj, ker ima še zaspane oči. Ona pa je pripovedovala, kako so jo mučile težke sanje in da se ji je sanjalo o Julčku, ki je revček tako zapuščen na pokopališču.

"Jaz moram vendar iti pogledat na grob," je dejala, in solza srčne žalosti ji je zalesketala v očeh.

"Jaz grem s teboj," je dejal Berus in vzel klobuk, in hace in murče sta že zadovoljna kazala pot.

Nasproti se jima je pripeljal dr. Poljak. "Kam pa?" ju je pozdravljal in ustavljal konja. "Ali gresta k izpraševanju?"

"Kam pa ti navsezgodaj?" je odzdravil Berus.

"Noter doli na Ovsišče se peljem. Fantini so se nekaj zravsali. — Pri Mraku ste pa tudi hudo rojili snoči. Učitelja si mi pregrel in prehladil. Davi sem bil že pri njem. Malo je zmešan, in pljučnica se napoveduje."

"Oh, saj ni skoraj nič plesal in nič pil," se je prestrašil Berus.

"Takšni ljudje najprej iztaknejo. Danica je tudi vsa prepadla. Zdrava in dobro opravita!"

(Dalje prih.)

Pretirana ljubezen do živali.

Kralju Ljudeviku III. bavarskemu so se nekoč predstavile aristokratke, ki so ga prosile, da naj prevzame protektorat nad azili za bolne živali, ki jih nameravajo na Bavarskem ustanoviti. Kralj jih je mirno poslušal in vprašal, koliko denarja da so že nabrale. Ko so mu povedale vsoto, jim je odgovoril: Bolne živali se usmrte, bolnim ljudem se pa mora pomagati. Nabrani denar porabite rajši za bolne in brezposelne ljudi, ki jim boste tako koristile, medtem ko bolnim mačkam, psom in konjem ne pomagate. Ubogajte me in storile boste dobro delo. Dame so kralja zelo razočarane zapustile.

Ako hočete streho popraviti po za mal denar oglasite se pri

HOLPUCH ROOFING CO.

COMPOSITION
FELT and GRAVEL ROOFERS

Asphalt Roofing Over Shingles.
Bell Telephone, Joliet 4213
Office, Room 3, Forgo Building.
614 N. Scott St., Cor. Crowley Ave.
JOLIET, ILLINOIS.

J. C. Adler & Co.

priporoča rojakom svojo

Mesnica

Telefon 101. JOLIET, ILL.

WERDEN BUCK

511-13 Webster Street,
JOLIET, ILL.

Tu dobite najboljši CEMENT, APNO, ZMLET KAMEN, OPEKO, VODOTOČNE ŽLEBOVE, ter vse kar spada v gradivo.

MEHAK IN TRD PREMOG.

Chicago telefon 50 N. W. telefon 215

R. F. KOMPARE

SLOVENSKI PRAVNIK
ADVOKAT

V So. Chicago, Ills.:
Soba 218—9206 Commercial Ave.
Telefon: South Chicago 579.

Kadar se mudite na vogalu Ruby and Broadway ne pozabite vstopiti v

MOJO GOSTILNO

kjer boste najbolje postreženi.

Fino pivo, najboljša vina in smodke.

Wm. Metzger

Ruby and Broadway JOLIET

NAZNANILO.

Svojim znancem in prijateljem naznanjam, da sem se preselil v nove prostore, in sicer iz 209 Indiana St. na

1005 N. CHICAGO ST.

Tu vam vsem lahko postrežem, kakor sem vam doslej, s fino pijačo vseh vrst.

JOS. LEGAN,
GOSTILNIČAR,
1005 N. Chicago St. Joliet, Ill.

ZA
Zavarovanje
proti požaru, mala in velika posojila pojdite k
A. SCHOENSTEDT & CO.
203 Woodruff Bldg. Oba tel. 169
Joliet, Ill.

TROST & KRETZ

— izdelovalci —

HAVANA IN DOMAČIH SMODK

Posebnost so naše
"The U. S." 10c in "Meerschaum" 5c.
Na drobno se prodajajo povsod, na debelo pa na:

108 Jefferson Street, JOLIET, ILL.

Chicago tel. 3399. N. W. tel. 1257.

Louis Wise

200 Jackson Street JOLIET, ILL.

gostilničar

VINO, ŽGANJE IN SMODKE.

Sobe v najem in Lunch Room.

W. C. MOONEY
PRAVDNIK-ADVOKAT.
4th fl. Joliet Nat. Bank Bldg., Joliet
Ko imate kaj opraviti s sodnijo oglasite se pri meni.

GOSPOD NEPONIMAJ.

Povest, poljski spisal Valerij Lozinski. — Posl. Podravski.

Vojteh Breg, župan v Marigladu, je človek, da mu ni lahko najti para. Ne samo to, da je najbogatejši v občini, toda vprašaj, kogar hočeš, in vsakdo ti pove, da je tudi pameten tako, kakor le redkokateri mariglajski gospodar. Temu se tudi ni čuditi. Vojteh Breg se je že od mladih let drgnil ob grajščino, da, pri pokojnem grajščaku je služil celo več let za voznika ter odšel z njim na daljša potovanja. In znana stvar pa je, da čim več vidi človek sveta in ljudi, tem bolj pameten postane. Vrhu tega je bil naš Vojteh še radoveden in bistroumen, kakor malo drugih. Vse kar je videl in slišal, je dobro premislil in znal iz tega posneti kak pameten pouk.

Ko bi hotel človek vse, kar se godi na svetu, dobro premisliti, lahko spozna, da vlada ta svet največja in najsijajnejša modrost z neba.

Treba je vedeti, da je Vojteh postal tako premožen še le tedaj, ko se je z vdovo Kozačiho oženil. V svoji mladosti ni imel lastnega kotička in moral si je s trdim delom služiti svoj vsakdanji kruh. Ker je pa videl druge hlapce, ki niso bili tako vzrastli, in niti tako radovedni kakor on, a jim vendar ni bilo treba služiti; opravili so eden ali dva dni robote, pa so bili potem gospodje lastne volje in lastne hiše, in za to se je tudi večkrat pritoževal in tarnal, češ, da Bog samo njemu in nikomur drugemu ni dovolil delati za-se, ker je moral služiti tujim ljudem.

"Ej, kaj mi je za takšno življenje!" je rekel večkrat, "človek dela in dela, da niti rok več ne čuti, pa je zmerom reven. Drugi pa se valja po cele dneve v senci, pa ima vsega dovolj do ušes. Naj bo, kakor hoče, tega vendar ne razumem nikdar, čemu je Bog tako razdelil svoje darove, ker je dal enemu preveč, drugemu pa premalo."

Sreča, da takšnega ugibanja ni izrekel glasno, ker bi se bil moral hudo sramovati pred ljudmi, kajti, ko je postal pameten, se je prepričal sam, da ako se človek zna spoprijazniti z usodo, ki mu jo je odločilo nebo, pa se večkrat čuti stokrat srečnejšega, nego je oni, katerega zavida. Zanimivo pa je to, na kak način je prišel Vojteh do tega spoznanja. Kakor je sam povedal, imel se je za to zahvaliti nekemu Neponimaju.

A kdo je bil ta Neponimaj, poizvemo kmalu.

Ko je Vojteh služil za voznika v grajščini, domislil si je pokojni grajščak, da hoče odpotovati na svoja posestva za kordon (preko meje) in od ondot v globel Rusije. Vojteh je bil zelo priljubljen in moral ga je spremljati na poti.

Prepotoval je torej široko krajino in se nagledal raznih ljudi, dokler konno opravki niso pognali gospodarja v Moskvo, ki je za Ruse takšno mesto, kakor je za Poljake sveti in stari Krakov. Vojteh, kar je bil živ, še ni videl tako velikega mesta, torej je le malo majkalo, da ni prišel ob oči, tako radovedno se je oziral na vse strani in tako se je čudil vsemu, alilo ga je samo to, da ni razumel jezika, k iso ga tam ljudje govorili, kajti Mazur ne razume lahko Rusina, a še tem manj Moskala.

Grajščak mu je dovolil, da se sme iti sprehajat po mestu in Vojteh je krenil iz ene ulice na drugo ter se ni mogel dovolj nagledati vseh teh nevidljivih čudežev. Močni Bog! Koliko zakladov je ležalo tu nakopičenih pred njegovimi očmi.

Ni pa bilo še dovolj teh različnih dragotin, zlata, srebra, dragih tkanin, kar jih je bilo tu videti za steklom, marveč pred prodajalnico je stalo še nekoliko ogromnih voz, da so bili vozovi na lestve še proti njim pravi pritlikavci, in na vsakemu vozu množica težkih škrinj, ki so jih skladali in odnašali v prodajalnico. Morale so biti ondi kaj dragocene reči, kajti po marsikateri škrinji je žvenketalo, kakor čisto zlato in srebro in marsikateri zaboj je komaj še desetero ljudi moglo premakniti.

Pa si je mislil Vojteh:

"Hej, hej, močni Bog, to je bogatin, temu ne preseda živeti na svetu."

Pri tem si je kar lomil roke in odprlusta od začudenja.

"Ko bi samo vedel, kako je ime temu velikemu bogatinu, pa bi imel kaj povedati, ko se vrnem domov," je rekel sam pri sebi.

Čez trenutek si je snel kučmo z glave in se približal nekemu bradatemu "kacapu", ki je v bližini razvezoval vrvi na vozu ter ga vprašal prav pokorno:

"Dober človek, ali mi ne bi hoteli povedati, kako je ime temu vašemu bogatašu, ki ima to prodajalnico in te velike vozove?"

Bradati kacap na to vprašanje izbuli oči in videč, da je to nekak čudak, ki ne zna govoriti po ruski, skomigne z rameni in ne da bi popustil svoje delo, reče urno:

"Ne ponimaju", kar je pomenilo po naše: "Ne razumem!"

Toda poštenemu Vojteku se je to zdelo drugače. Ni razumel bradatega Moskala ter si je mislil, da je temu bogatašu ime: Neponimaj, torej je samo pokimal z glavo in rekel sam sebi:

"Neponimaj, gospod Neponimaj! Prosim, takšen bogatin, ime mu je pa tudi tako, kakor našemu staremu porotniku Nepoveju!"

In korakajoč dalje, se je popraskal za ušesom, ter pošepetal potihoma:

"Močni Bog, ko bi imel le stotert del od tega, kar ima ta bogataš, pa bi imel življenje! Toda čemu govoriti? Saj ni pravice na svetu! Eden ima do ušes vsega, drugi pa še lasu nima kam namočiti."

Gre naprej in vidi, da tukaj nekoliko desetin zidarjev in delavcev zida neko grozno veliko hišo; kakor nekak ogon se razteza zidovje na dolgost.

"Nu, ta si stavi hišo," reče sam sebi, "da bi ljudje deseterih takih občin, nego je naša, imeli kje prebivati! Radoveden sem vendar, kako je ime temu drugemu bogatinu!"

In stopivši k najbližnjemu delavcu, ki je na lestvi podajal zidarjem opeko, vpraša s prijaznim nasmehom:

"Ej, gospod mojster, ali mi ne bi hoteli povedati, kdo si zida neki tako lepo in ponosno mestno grajščino?"

Moskal široko odpre usta in izbuli oči, kajti odkar je bil živ, še ni čul poljskega kmeta.

"He? Kakoj?" vpraša po svoje.

"Vprašal sem vas, mojster, kdo si da staviti tako ponosno grajščino?" se oglasi znovič Breg.

Moskal potrese glavo:

"Ne ponimaju," reče naglo ter jame dalje podajati opeko.

Naš ljubi Vojteh Breg pa v prvem hipu skoči kar kvišku.

"Gospod Neponimaj!" zavrešči na vse grlo. "Tu ga imate! Da bi te žveplena strela, to vam je bogatin! Kar spreobjedel se je že izobilja! Jaz pa, mili Bog!" je pošepetal naenkrat otožno, "jaz moram pa kakor pes služiti tujim ljudem! Takšna je pravica na svetu!"

Nezadovoljen in mračen odide dalje, premišljevanje v duhu svoje uboštvo in tuje izobilje.

A tu naenkrat obstoji znovič. Zagledal je pred seboj sijajno palačo na troje nadstropji, s steklenim hodnikom s krivuljastimi stebri, ki pa je izgledalo tako čudno in ponosno, da si je Vojteh izpočetka mislil, da je to cerkev in hipoma se je odkril.

Ko opazuje dalje, vidi, da to ni cerkev, marveč je samo bogata palača. Streha se je svetila na njej, kakor bi bila iz zlata in srebra in duri so izgledale uprav kakor oltar v cerkvi.

Na pragu pri durih je stal krepak mož v suknji, izšiti z zlatom in z veliko pozlačeno palico v roki, da je izgledal ne kot stražnik, marveč kakor kak starosta ali general.

"Mati božja!" zakriči Vojteh, "to je pravcat čudež, takšna palača kot nekaka cerkev! Ej," je pošepetal čez trenutek, "tu gotovo stanuje sam cesar, ali kak minister, ali nemara cesarjev komisar."

In ni mogel več potlačiti svoje radovednosti; priklonil se je k nogam bradatega velikana s pozlačeno palico ter pošepetal pohlevno:

"Jasno velmožni gospod stražnik, ali mi ne bi hoteli povedati, čegava je ta palača?"

In malo je manjkalo, da ni onemel od strahu, ko se je človek z zlato palico našopiril kakor puran, stegnil roko grozno naprej, zahrumel na vse polno grlo:

"Ne ponimaju! Pašol!"

"Oj, nasilje!", zakliče naš Vojteh Breg, "torej nemara pripada že ves svet temu človeku, temu Neponimaju. Hej, hej, Mati Božja!", je tarnal v duhu, odhajaje dalje.

"Človeku se pač ogreni življenje, ako vidi, da eden do ušes tiči v zlatu, drugi pa tiči brškone v raztopljeni slanini, ki mu jo revščina lije za kožo; hej, hej, ni je več pravice na svetu! Delaj, da ti že kar roke omahnejo, pa komaj si pridelaš kruha in kako cunjo za na hrbet, a ta gospod Neponimaj gotovo v svojem celem življenju ene kope žita ni zmlatil, pa mu kar v oči sili bogastvo."

In ko je tako mrmral in tarnal, začuje med tem nekako svečano godbo.

Nekoliko duhovnikov je šlo spredaj, šest konj, pokritih s črnim suknom, je vleklo krsto, zadaj pa je bilo tudi obilno voz, toda za krsto ni bilo opaziti niti žive duše.

"Gotovo je moral umreti kak velik gospod," zamomlja Vojteh ter se stisne k zidu neke hiše, prekriža se pobožno in jame ogledovati pogreb.

In nekako čudno žalostno in otožno mu postane pri srcu. Nihče ni šel za krsto, nihče se ni jokal, in tarnal za mrličem. Oni, ki so se peljali za krsto, so bili opravljeni kakor na svatbo in vsi so izgledali nekako radostno.

"O, kaj to pomeni?" pošepeta Vojteh; "mrlič, pogreb in nihče se ne joče, nihče niti ene solze ne pretoči za krsto."

In nezmožen za vstrajati, zakriči na voznika, ki je sedel v enem izmed zadnjih voz:

"Ali mi ne bi hoteli povedati, čegav je ta pogreb?"

Voznik je samo potresel glavo, skomignil z rameni in mahnil z roko:

"Ne ponimaju."

"O, Jezus Nazarenski!" zakriči Vojteh, "to je torej oni veliki bogatin! Umrl je, kaj mu je koristilo njegovo veliko bogastvo? In nihče se ne joče za njih, nihče ne tarna za krsto. Glejte vendar, zavidal sem ga, a vendar je bolje meni, nego njemu, — ker jaz sem še živ in zdrav. O, toda ne daj, Bog, da bi me, ko bi umrl, tako z veseljem pokopali. Ho, ho, koliko bi bilo tu joka in tarnanja! Gospodarjem bi bilo žal, gospodinje bi postale otožne, dekleta bi se razjokala in moja mati, ta bi brškone umrla od žalosti in joka! Ker pa je tako s tvojim bogastvom, gospod Neponimaj," je zaklical čez trenutek in mahnil z roko, "pa mirno počivaj v zemlji! Ne menjam s teboj; rajši sem reven hlapec, ljubljen od ljudi, nego bogatin, za katerim nihče ne pretoči solze!"

Od tega časa nikdar ni zavidal nikomur več njegovega bogastva in se ni pritoževal črez svojo usodo.

Ko je postal sam bogatin in župan v občini, pa tudi njemu ni prav nihče zavidal njegove sreče in veljave...

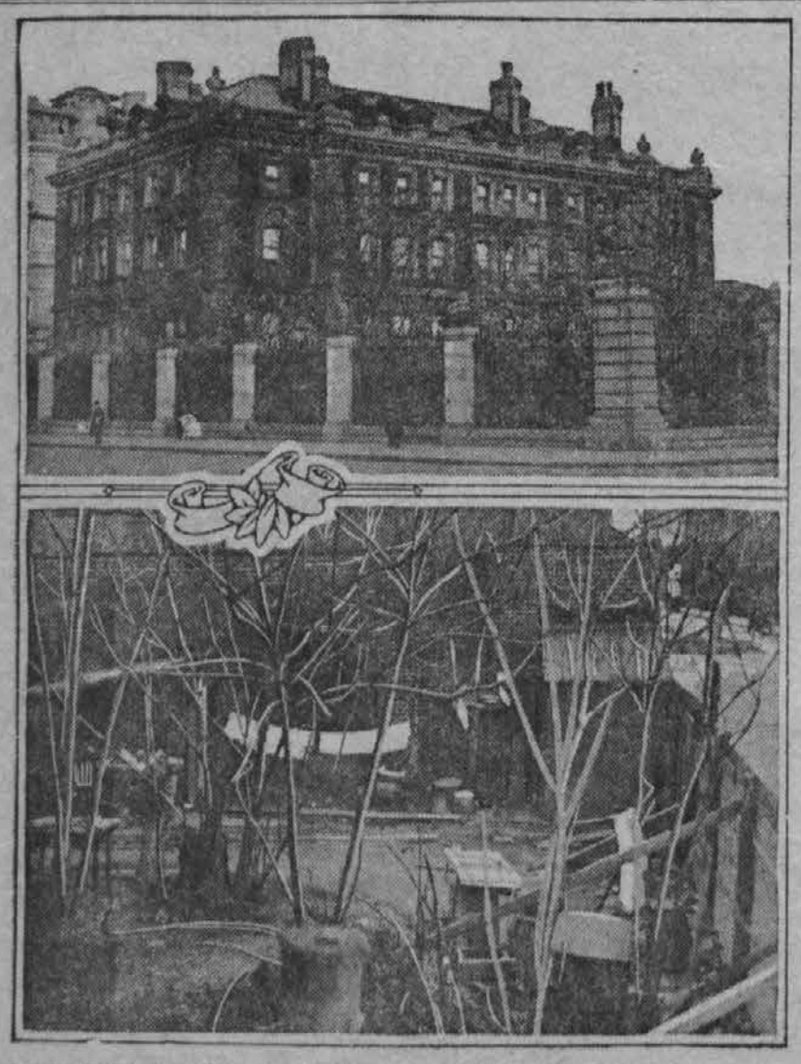

Photos by American Press Association.

CARNEGIE IN NJEGOV SOSED.

Palača "kralja jekla" na Fifth avenue in Ninetieth street v New York City ter pohlevno dvorišče okrog vogala, ki pripada hišici Carnegiejevega soseda.

ZA KRATEK ČAS.

Tekma.

Irec in Škot sta se prepirala, čegava domovina je slavnejša. "Pri nas," je pripovedoval Škot, "so našli nedavno pri izkopavanju temelja neke stare hiše izpod nje v zemlji polno žic. To je dokaz, da so na Škotskem že pred 300 leti znali brzojaviti."

"Tudi pri nas," je odgovoril Irec, "so nedavno izkopali temelj neke prastare zgradbe, a pod njo niso našli nobenih žic. To je dokaz, da so na Irskem že pred 500 leti poznali brzojav brez žic!"

Dolenjske Toplice.

A.: "Oh, gospa, ali so vas Dolenjske Toplice rešile vaše stare bolezni?"

B.: "Bolezni sicer ne popolnoma, toda rešile so me vsaj najstarejše hčere. Omožila se bo!"

Ljubezniva ponudba.

Spoštovani gospod učitelj! Ako je moj sin res tak lenuh in zanikernež, Vas lepo prosim, da ga pošteno pretepete, ker nič druzega mu ne bo pomoglo k pameti. Pripravljen sem vedno, da Vam to Vašo uslugo povrnem in ostajam z odličnim spoštovanjem vdani Vaš Tomaž Podržaj, mesar.

Njen otrok.

Neki mož je bil obsojen na leto dni zapora. Ko se je vrnil na svoj dom, je našel ženo z dva meseca starim otrokom. "Čegav je ta otrok?" je vprašal ženo.

"Moj," je odgovorila žena. "Če bi se bil preje vrnil, bi bil pa tvoj."

NAPRODAJ DVE KRAVI, ENA S teletom. Več pove John Mandel, 617 Granite St., Joliet, Ill.

KILA OZDRAVLJENA.

Bil sem hudo vtrgan, ko sem nakladal hlode pred več leti. Zdravniki so svetovali operacijo kot edino pomoč. Pas ni koristil. Konečno dobim nekaj, ki me je ozdravilo. Več let, a kila se ni povrnila. Bilo je brez operacije, zgube časa in sitnosti. Nimam nič za prodati, a dam Vam nasvet kako ozdraviti kilo brez operacije. Pišite mi: Eugen M. Pullen, Carpenter, 880 C Marcellas Ave., Manasquan, N. J. Izrežite ta oglas, pokažite ga drugim, ki so vtrgani, da ohranite življenje, težave in operacije. Adv.

Luka Pleše

HRVATSKO-SLOVENSKA

GOSTILNA

kjer točim najokusnejše pivo, fina domača in importirana žganja in vina ter prodajem dišeče smodke.

Se vsem priporočam v obilen obisk

1014 North Chicago St., Joliet, Ill.

Naznanilo!

Slavnemu slovenskemu in hrvatskemu občinstvu v Jolietu naznanjam, da sem otvoril svojo

novo mesnico in grocerijo

na vogalu Cora in Hutchins cest, kjer imam največjo zalogo svežega in suhega mesa, kranjskih klobas, vse vrste grocerije in drugih predmetov, ki spadajo v mesarsko in grocerijsko področje.

Priporočam svoje podjetje vsem rojakom, zlasti pa našim gospodinjam.

Moje blago bo najboljše, najčistejše in tudi po zmerni ceni.

Spoštovanjem

John N. Pasdertz

Chicago tel. 2917

Cor. Cora and Hutchins St., Joliet, Ill.

Pristopite k največjemu slovenskemu podpornemu društvu.

DRUŠTVO SV. DRUŽINE

(The Holy Family Society)

štev. 1 D. S. D., Joliet, Illinois.

Geslo: "Vse za vero, dom in narod, vsi za enega, eden za vse."

Odbor za leto 1916.

Predsednik.....George Stonich.
Podpredsednik.....Stephen Kukar.
Tajnik.....Jos. Klepec.
Zapisnikar.....John Barbich.
Blagajnik.....John Petric.
Reditelj.....Frank Kocjan.

Nadzorniki:

Nicholas J. Vranichar, John N. Pasdertz, Joseph Težak.

To društvo sprejema rojake in rojakinje in sicer od 16. do 50. leta in izplačuje bolniške podpore $1.00 na vsaki delavni dan za 50c na mesec. Zavarujete se lahko za $500.00 ali za $250.00 pri D. S. D.

To društvo ima že nad $2,000 (dva tisoč dol.) v bolniški blagajni in je v v 16. mesecih plačalo $2,129.00 bolniške podpore članom(icam). Kdor plača takoj ob pristopu $3.00, to je toliko, ko so plačali drugi člani zadnjih 6 mesecev, je deležen podpore v slučaju nezgode takoj po pristopu, drugače po 6 mesecih. Pristopnina je še prosta.

Redna seja se vrši vsako zadnjo nedeljo.

Kdor želi pristopiti v naše veliko in napredno društvo naj se glasi pri podnapredno društvo naj se glasi pri katerem odborniku.

POZOR ROJAKINJE!

Ali veste, kje je dobiti najboljše meso po najnižji ceni? Gotovo! V mesnici

Anton Pasdertz

se dobijo najboljše sveže in prekajene klobase in najokusnejše meso. Vse po najnižji ceni. Pridite torej in poskusite naše meso.

Nizke cene in dobra postrežba sta naše geslo.

Ne pozabite torej obiskati nas v naši mesnici in groceriji na vogalu Broadway and Granite Street.

Chic. Phone 2768. N. W. Phone 1118.

FIRE INSURANCE.

Kadar zavarujete svoja poslopja zoper ogenj pojdite k

ANTONU SCHAGER

North Chicagi Street

v novi hiši Joliet National Banke.

STENSKI PAPIR

Velika zaloga vsakovrstnih barv, olja in firnežev. Izvršujejo se vsa barvarska dela ter obešanje stenskega papirja po nizkih cenah.

Alexander Daras

Chi. Phone 376 N. W. 927.

120 Jefferson St. JOLIET, ILL.

Fred Fehring Brewing Co

JOLIET, ILL.

PIVO V STEKLENICAH.

Cor. Scott and Clay Sts.....Both Telephones 26.....JOLIET, ILLINOIS

Rojakom priporočamo sledeče blago.

Kranjski Brinjevec, zaboj (12 steklenic) za	$12.00
Kranjski Slivovec, zaboj (12 steklenic) za	$10.50
Baraga, zdravilno grenko vino, zaboj (12 steklenic) za	$5.00
Ravbar Stomach Bitters, zaboj (12 steklenic) za	$7.00
Kentucky Whiskey, Bottled in Bond Quarts, zaboj (12 stekl.) za	$10.50
S. L. C. Monogram, Bottled in Bond Quarts, zaboj (12 stekl.) za	$10.00
Cognac Brandy, zaboj (12 steklenic) za	$9.00
Holland Gin, zaboj (15 steklenic) za	$12.00
Rock and Rye, Quarts, zaboj (12 steklenic) za	$6.00
Californijsko Vino, zaboj (25 steklenic) za	$7.00
Californijsko Vino, zaboj (25 steklenic) za	$6.00
Domače Vino, v sodih po 6 galonov, 10 galonov, 25 galonov in 50 galonov, galon po	75c

Z naročilom je poslati Money Order ali Bank Draft. — Pišite v slovenskem jeziku na:

Slovenian Liquor Co., Joliet, Illinois.

Naročite zaboj steklenic

novega piva, ki se imenuje

EAGLE EXPORT

ter je najboljša pijača

E. Porter Brewing Company

Oba telefona 405. S. Bluff St., Joliet, Ill.